

Uitvoeringstoets Wet veilige jaarwisseling

Definitief rapport

Auteurs **Persoonsgegevens** **Persoonsgegevens** | december 2025

Management samenvatting

Op dit moment is het in Nederland toegestaan om vuurwerk af te steken, hetzij onder een aantal voorwaarden. Vanaf 16 jaar is in Nederland het kopen en afsteken van F2-vuurwerk toegestaan (consumenten- of oudejaarsvuurwerk). Gemeenten hebben een belangrijke rol met betrekking tot vuurwerk en de inzet van boa's is vooral gericht op preventie, toezicht en het beperken van overlast in de openbare ruimte. De politie speelt een centrale rol in de handhaving, met name in het optreden tegen ordeverstoringen in de openbare ruimte, het tegengaan en inbeslagname van illegaal vuurwerk en professioneel vuurwerk zonder vergunning en het monitoren en bestrijden van openbare orde verstoringen. In een recent uitgevoerde enquête onder gemeenten gaf 37,8% van de gemeenten de jaarwisseling 2024/2025 als rustig te ervaren, 55,2% van de gemeenten als beheersbaar en 7% van de gemeenten als onrustig of escalierend.

De Wet veilige jaarwisseling regelt een algeheel vuurwerkverbod voor consumenten. Er is veel draagvlak voor een vuurwerkverbod, 57% van de Nederlanders is voor een algemeen vuurwerkverbod en 75% van de gemeenten. In aanvulling op deze wet is een amendement aangenomen, waarin de burgemeester de bevoegdheid krijgt om een ontheffing te verlenen aan verenigingen en stichtingen voor het afsteken van F2-vuurwerk. Voordat beide Kamers een besluit nemen over de datum van inwerkingtreding van de wet moeten de volgende voorwaarden zijn ingevuld: een effectief handavingsplan van de politie en gemeenten, een AMvB voor de ontheffingsmogelijkheid (in casu het Besluit veilige jaarwisseling) en een eerlijke en nette compensatieregeling voor de vuurwerkbranche.

Het voorliggende rapport is de uitvoeringstoets op de Wet veilige jaarwisseling, het Besluit veilige jaarwisseling en het Handavingsplan van het Ministerie van JenV. In deze uitvoeringstoets zijn de uitvoeringsconsequenties voor gemeenten in beeld gebracht en is onderzocht wat nodig is voor een goede invoering bij gemeenten. Deze uitvoeringstoets kijkt niet naar de impact voor de politie, daarvoor is een aparte uitvoeringstoets opgesteld.

Impact voor gemeenten

De impact voor gemeenten is afhankelijk van het al dan niet bieden van de mogelijkheden voor een ontheffing. Alle gemeenten moeten een afweging maken of zij wel of niet de mogelijkheid gaan bieden voor een ontheffing. Gemeenten, die een ontheffing mogelijk maken, moeten vervolgens onder meer een proces inrichten voor de aanvraag van deze ontheffingen, de aanvragen toetsen en toezicht en handhaving uitvoeren op de voorwaarden van de verleende ontheffingen.

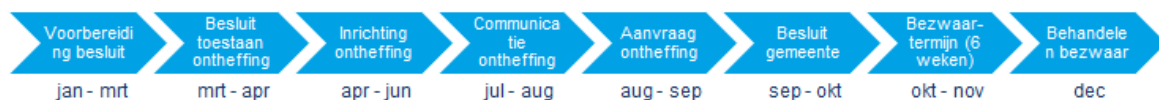
Het besluit om wel of niet ontheffingen mogelijk te maken is een zeer complexe afweging, die alle 342 gemeenten moeten maken. Deze keuze is onder meer afhankelijk van het draagvlak onder de inwoners (voorstanders en tegenstanders), de huidige problematiek tijdens de jaarwisseling (en wat de effecten daarop zijn bij wel of geen ontheffing), de mate waarin alternatieven mogelijk zijn (bv. vuurwerkshows), de handhaafbaarheid, de uitvoerbaarheid en de aansprakelijkheid.

Een specifiek risico voor gemeenten hierbij is het vraagstuk van de aansprakelijkheid. Gemeenten kunnen een aansprakelijkheidsverzekering eisen voor een ontheffing al zal dit vermoedelijk wel een drempel zijn voor verenigingen en is het de vraag of dit soort verzekeringen (tegen een betaalbare prijs) aangeboden gaan worden. Als een gemeente deze eis niet stelt, loopt een gemeente het risico dat zij vanwege onzorgvuldig handelen of een onrechtmatige daad toch

aansprakelijk wordt gesteld in het geval er schade ontstaat door het vuurwerk. Een burgemeester kan immers toch weten dat een gemiddelde vereniging of stichting niet het kapitaal heeft om een eventuele civielrechtelijke claim (van tonnen of miljoenen) te betalen.

De handhaafbaarheid is ook een belangrijk element om mee te nemen in de afweging om wel of geen mogelijkheid te bieden voor een ontheffing. In de huidige situatie zijn de mogelijkheden voor toezicht en handhaving al beperkt. Handhaving door boa's tijdens de jaarwisseling wordt op dit moment niet of nauwelijks gedaan, omdat er dan over het algemeen geen boa's op straat zijn (vanwege de gevaarsituatie). Tijdens de jaarwisseling wordt door de politie in het bijzonder gehandhaafd bij excessen of ernstige ordeverstoringen. Dat is het geval in de huidige situatie en zal ook het geval zijn vanaf de jaarwisseling 2026/2027. Vanwege de gevaarsituatie is het dan ook niet goed mogelijk om toezicht te houden op de voorwaarden voor de ontheffing tijdens het afsteken van het vuurwerk met ontheffing tijdens de jaarwisseling (dan zijn er ook geen boa's of andere toezichthouders op straat). Toezicht vooraf is wel mogelijk en daarnaast kunnen specifieke voorwaarden ook bijdragen aan betere naleving van de voorwaarden voor de ontheffing (bv. als het mis gaat, kan de vereniging de komende x jaar geen nieuwe ontheffing meer aanvragen). De handhaafbaarheid is ook een belangrijk aandachtspunt om mee te nemen bij het besluit over de ontheffing (want het niet houden van toezicht tijdens het afsteken heeft mogelijk ook weer gevolgen voor een eventuele aansprakelijkheid).

Een ander belangrijk element om mee te nemen in de afweging is de uitvoerbaarheid. Vooral in 2026 is er een zeer korte doorlooptijd voor alle voorbereidingen voor het mogelijk maken van de ontheffingen (zie de tijdslijn hieronder).

Een specifiek aandachtspunt hierbij is dat de ontheffing (wel/geen ontheffing & indien wel: welke voorwaarden) opgenomen moet worden in de APV. Daarbij is het ook van belang dat in de APV een verwijzing naar het besluit wordt opgenomen (in het besluit is immers de grondslag voor de ontheffing geregeld), dat naar verwachting pas vanaf 1 juli gepubliceerd gaat worden. Dit heeft mogelijk ook nog consequenties voor bovenstaande tijdslijn.

In de Nota van Toelichting bij het besluit is opgenomen dat de burgemeester 'indringend toetst' of aan de gestelde voorwaarden is voldaan, voordat hij een ontheffing verleent. Het formaliseren van deze rol leidt tot een sterke verzwaring van de rol van de gemeente, waar in de huidige situatie niet of nauwelijks wordt getoetst of de afsteker van F2-vuurwerk tijdens de jaarwisseling dat wel veilig doet (dat is immers de verantwoordelijkheid van de afsteker). Naar verwachting krijgen veel verschillende betrokkenen een rol bij deze toets (OOV, VTH, milieu, juridische zaken).

Een belangrijke - ook niet eenvoudig te beantwoorden vraag - is wat de effecten zijn van het al dan niet hebben van de mogelijkheid voor een ontheffing? In welke mate blijven inwoners F2-vuurwerk afsteken als er wel een ontheffing is en als er geen ontheffing is? Of gaan inwoners dan wellicht naar (nu al verboden) F2-vuurwerk afsteken dat wel verkrijgbaar is in België en Duitsland? En wat betekent dat voor het vuurwerkoverlast? Dit zijn ook belangrijke elementen om mee te nemen bij het besluit over de ontheffing.

Gemeenten geven aan dat het vuurwerkverbod vraagt om een cultuurverandering. Dit is een kwestie van de lange adem, vergelijkbaar met het rookverbod in de horeca. Aandachtspunt hierbij

zijn wel de beperkte mogelijkheden voor toezicht en handhaving. Een verbod zonder handhaving draagt in het algemeen niet bij aan het vertrouwen in de overheid.

Gemeenten zien vooral mogelijkheden op het gebied van (landelijke) communicatie, inzet op preventie (door bv. jongerenwerkers) en inzet op alternatieven (professionele vuurwerkshows of alternatieve activiteiten tijdens de jaarwisseling) zodat het vuurwerkoverlast op de langere termijn tot het verleden kan gaan behoren.

Inhoud

Management samenvatting	1
1. Inleiding	5
1.1. Vraagstelling.....	5
1.2. Scope uitvoeringstoets	6
1.3. Aanpak en methodologie.....	6
1.4. Leeswijzer	7
2. De Wet veilige jaarwisseling in context	8
2.1. Huidige situatie.....	8
2.2. Toekomstige situatie	9
2.3. Verplichtingen Wet veilige jaarwisseling op hoofdlijnen	12
2.4. Samenhangende ontwikkelingen en regelgeving	13
3. Beleidskader	14
3.1. Huidige situatie.....	14
3.2. Toekomstige situatie	14
3.3. Uitvoeringsconsequenties	20
4. Toezicht en handhaving	23
4.1. Huidige situatie.....	23
4.2. Toekomstige situatie	26
4.3. Uitvoeringsconsequenties	27
5. Communicatie en preventie	32
5.1. Huidige situatie.....	32
5.2. Toekomstige situatie	32
5.3. Uitvoeringsconsequenties	33
6. Conclusies en aanbevelingen.....	35
6.1. Beantwoording onderzoeksvragen.....	35
6.2. Aanbevelingen.....	39
Bijlage A: Gesprekspartners	41

1. Inleiding

VNG Beleid, het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) hebben afgesproken om een uitvoeringstoets op Wet veilige jaarwisseling (Wvj) te doen. Kenniscentrum Analyse van VNG Realisatie heeft deze opdracht uitgevoerd.

Op 3 april jl. is het initiatiefwetsvoorstel veilige jaarwisseling in de Tweede Kamer behandeld waarna deze op 8 april jl. is aangenomen.¹ Op 1 juli jl. is het initiatiefwetsvoorstel ook in de Eerste Kamer aangenomen. Het door de beide Kamers aangenomen initiatiefwetsvoorstel regelt een algeheel vuurwerkverbod voor consumenten. Het afsteken van F1-vuurwerk blijft gedurende het hele jaar toegestaan. Ook professionele vuurwerkontbrandingen blijven mogelijk. In het voorstel van wet is, als gevolg van het aangenomen amendement van het Tweede Kamerlid Bikker, verder een ontheffingsmogelijkheid opgenomen voor de burgemeester voor het afsteken van aangewezen F2-vuurwerk tijdens de jaarwisseling in georganiseerd verband, bijvoorbeeld dorps- en buurtverenigingen.²

Ook is het amendement van het Tweede Kamerlid Michon-Derkzen aangenomen dat stelt dat, voordat beide Kamers een besluit kunnen nemen over de datum van inwerkingtreding van de wet, de volgende voorwaarden ingevuld moeten zijn:³

1. Er ligt een effectief handavingsplan van de politie en gemeenten.
2. Er ligt een algemene maatregel van bestuur (AMvB ontheffingsmogelijkheid) waarin is uitgewerkt hoe en onder welke voorwaarden dorps- en buurtverenigingen tijdens de jaarwisselingen op een verantwoorde en veilige manier voor hun lokale gemeenschap vuurwerk kunnen afsteken op een daartoe aangewezen plek met een ontheffing van de burgemeester
3. Er ligt een eerlijke en nette compensatieregeling voor de vuurwerkbranche.

Het handavingsplan is bedoeld als handreiking voor alle betrokken partijen en heeft als doelstelling een goede voorbereiding en uitvoering in drie situaties:

1. De jaarwisseling 2025-2026 onder de huidige wet- en regelgeving;
2. De jaarwisseling vanaf 2026-2027 met inwerkingtreding van het algeheel vuurwerkverbod;
3. De aanpak van illegale handel en misbruik van vuurwerk gedurende het jaar.

1.1. Vraagstelling

De uitvoeringstoets moet inzicht geven in de uitvoerbaarheid en de impact van de gewijzigde regelgeving op de gemeentelijke organisaties. Ook geeft de uitvoeringstoets aanbevelingen voor een succesvolle implementatie van de gewijzigde regelgeving bij gemeenten.

De onderzoeksvragen voor deze uitvoeringstoets zijn gebaseerd op het beleidskompas van de rijksoverheid:

- Welke organisaties zullen de ontwerpregeling uitvoeren?
- Is helder wat de opgedragen taak is?
- Is de organisatie voldoende toegerust voor een doeltreffende en doelmatige uitvoering?

¹ [Bron: Verzamelbrief vuurwerk, 11 juli 2025.](#)

² [Kamerstukken II, 35 386, nr. 17.](#)

³ [Kamerstukken II, 35 386, nr. 16.](#)

- Wat zijn de ingeschatte kosten voor uitvoering?
- Wat zijn de verwachte effecten van de regeling?
- Is voorzien in duidelijk, uitvoerbaar en kosteneffectief overgangsrecht?
- Veranderen de antwoorden op de vragen als er nieuwe toetreders komen / nieuwe toepassingen zijn in het beleidsveld?
- Welke mogelijkheden zijn er om bij te sturen indien de aannames die gedaan zijn in de vragen alsnog niet blijken te kloppen?

1.2. Scope uitvoeringstoets

De uitvoeringstoets onderzoekt de impact op gemeenten en wat nodig is voor een goede invoering bij gemeenten. De focus ligt daarbij dus op de gemeentelijke uitvoering. Inhoudelijke beleidsvragen zijn geen onderdeel van het onderzoek.

Naast dat de Wet veilige jaarwisseling onderwerp is van deze uitvoeringstoets, zijn de wijziging van het Besluit veilige jaarwisseling van Ministerie van IenW en het (concept) handhavingsplan van Ministerie JenV onderdeel van deze uitvoeringstoets.

Buiten scope zijn de volgende punten:

- In de internetconsultatie van het Besluit veilige jaarwisseling zijn twee scenario's voorgelegd voor consultatie.⁴ Scenario 1 zoals opgenomen in het beleidskompasformulier⁵ (Burgemeester wijst een locatie aan, daar mag door iedereen (variant A) / of door leden vereniging (variant B) vuurwerk worden afgestoken zoals nu) is niet onderzocht in deze uitvoeringstoets. Scenario 2 is uitgewerkt in een concept Besluit veilige jaarwisseling; dat scenario is wél onderwerp van deze uitvoeringstoets.
- Het opstellen van een implementatieplan. De analyse geeft hier input voor, maar de analyse zelf is geen implementatieplan;
- Een onderzoek naar de uitvoeringsconsequenties voor de politie. De Nationale Politie heeft zelf een uitvoeringstoets opgesteld.
- Een onderzoek van de effecten van het vuurwerkverbod op het gebruik van vuurwerk door inwoners;
- Impactbepaling van de compensatieregeling voor de vuurwerkbranche.

1.3. Aanpak en methodologie

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode van september tot en met november 2025. In deze paragraaf is de onderzoeks aanpak beschreven en is een korte toelichting gegeven op de gehanteerde methodologie om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden.

1.3.1. Onderzoeks aanpak

Het onderzoek bestond uit drie fasen:

- a) De inventarisatiefase;
- b) De analysefase;
- c) De rapportagefase.

⁴ Zie https://www.internetconsultatie.nl/besluit_veilige_jaarwisseling/b1.

⁵ Zie https://www.internetconsultatie.nl/besluit_veilige_jaarwisseling/document/14847.

Het proces is begeleid door een begeleidingscommissie waarin vertegenwoordigers van het Ministerie van IenW, het Ministerie van JenV en VNG deelnamen. De eindrapportage is met de begeleidingscommissie afgestemd en akkoord bevonden.

Tijdens de **inventarisatiefase** is de onderzoeksaanpak verder uitgewerkt en is de selectie van de gemeenten gemaakt. Bij de selectie van de gemeenten is rekening gehouden met gemeentegrootte, geografische spreiding (o.m. grensgemeenten), wel/geen vuurwerkverbod op dit moment en wel/geen deelnemer aan de expertgroep handhavingsplan. Ook vond in de inventarisatiefase deskresearch plaats. Op basis daarvan is een lijst met gespreksonderwerpen gemaakt voor de te houden interviews. In de bijlage van deze topiclijst hebben we een overzicht gegeven van de wijzigingen die er naar verwachting gaan plaatsvinden. Dit overzicht is gemaakt op basis van vertrouwelijke concepten van het Besluit veilige jaarwisseling en handhavingsplan.⁶ Deze weergave hebben we getoetst bij de begeleidingscommissie. Ook de vragenlijst is afgestemd met de begeleidingscommissie.

In de **analysefase** zijn interviews gehouden met gemeenten en het Nederlandse genootschap van burgemeesters (NGB). In totaal zijn twaalf gemeenten gesproken. De gesprekspartners waren afkomstig uit verschillende onderdelen van gemeentelijke organisaties met een zwaartepunt op het gebied van openbare orde en veiligheid.⁷ Hiermee is een goede mix van gemeenten en relevante expertises betrokken.

In de **rapportagefase** zijn de resultaten van de uitvoeringstoets voorgelegd aan de geïnterviewde gemeenten in de vorm van een klankbordbijeenkomst, waarvoor alle geïnterviewde gemeenten waren uitgenodigd. De resultaten van de uitvoeringstoets zijn tot slot in de voorliggende rapportage opgenomen.

1.4. Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk is in hoofdstuk 2 een beschrijving gegeven van de huidige situatie met betrekking tot de Wet veilige jaarwisseling en de toekomstige situatie na de invoering van de wet. De uitvoeringsconsequenties van de Wet veilige jaarwisseling is beschreven via drie lijnen. Deze lijnen worden in hoofdstuk 3 (beleidskader), hoofdstuk 4 (toezicht & handhaving) en hoofdstuk 5 (communicatie & draagvlak) beschreven. In hoofdstuk 6 tot slot zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen en zijn de antwoorden op de onderzoeksvragen gegeven.

Aan de inhoud van dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. De teksten van de relevante regelgeving blijven altijd leidend.

⁶ De definitieve versie van het handhavingsplan was pas beschikbaar na de klankbordgroep met de gemeenten. De definitieve versie is dan ook niet getoetst door de gemeenten.

⁷ Een volledig overzicht van de gesprekspartners is in bijlage A opgenomen.

2. De Wet veilige jaarwisseling in context

Dit hoofdstuk start met een introductie van de Wet veilige jaarwisseling (Wvj). Om deze ontwikkeling goed te kunnen duiden is als eerste een korte beschrijving van de huidige situatie (paragraaf 2.1) gegeven en in paragraaf 2.2 is een toelichting op de regelgeving. In paragraaf 2.3 zijn tot slot met de Wvj samenhangende ontwikkelingen gepresenteerd.

2.1. Huidige situatie

Huidige wet- en regelgeving

Op dit moment is het in Nederland toegestaan om vuurwerk af te steken, hetzij onder een aantal voorwaarden. Vanaf 12 jaar is het kopen en afsteken van categorie F1-vuurwerk het hele jaar toegestaan. Het betreft dan bijvoorbeeld sterretjes, knalerwten en Bengaalse lucifers. Vanaf 16 jaar is in Nederland het kopen en afsteken van categorie F2-vuurwerk toegestaan. Dit is het oudejaarsvuurwerk. Vuurwerk uit de F3-categorie is reeds per december 2020 verboden voor consumenten. Bepaalde type vuurwerk uit de F2-categorie, zoals de knalstrengen (Chinese matten), vuurpijlen en enkelschotsbuizen zijn ook niet meer toegestaan. Vuurwerk uit de F4-categorie mag alleen worden afgestoken door professionals (vuurwerkshows).

Verkoop vuurwerk

Verkopers van consumentenvuurwerk zijn verplicht om gratis veiligheidsbrillen en aansteeklonten aan klanten mee te geven. Vuurwerk afsteken mag alleen op 31 december vanaf 18:00 's avonds tot 1 januari 2:00 's nachts. Buiten deze tijden is het afsteken strafbaar. Het is verboden om illegaal vuurwerk te kopen, in bezit te hebben en/of af te steken. Daarnaast mag vuurwerk alleen worden verkocht op 29, 30 en 31 december.⁸

Grensgemeenten hebben daarnaast ook te maken met zogenaamd 'vuurwerktoerisme', waarbij inwoners uit Nederland naar België of Duitsland gaan om daar F2-vuurwerk te kopen die in Nederland verboden is. Dit leidt tot extra drukte en grensoverschrijdende overlast.

Bevoegdheden gemeenten

Gemeenten hebben de mogelijkheid om vuurwerkvrije zones in te stellen. Vuurwerkvrije zones kunnen bijvoorbeeld worden ingericht rond ziekenhuizen, ouderenwoningen, dierenpensions, kinderboerderijen en huizen met rieten daken. In deze zones geldt een afsteekverbod voor vuurwerk.

Tijdens de jaarwisseling van 2024-2025 was er in negentien gemeenten een afsteekverbod. Het ging om de gemeenten Alkmaar, Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Bloemendaal, Eindhoven, Haarlem, Heemstede, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, Rotterdam, Schiedam, Soest, Tilburg, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug en Zutphen.⁹ Deze lokale vuurwerkverboden zijn met name ingegeven door de specifieke lokale wensen m.b.t. milieu, dierenwelzijn en het handhaven van de openbare orde. Gemeenten gaan op dit momenten divers om met het al dan niet invoeren van een afsteekverbod. De lokale tradities, mentaliteit en inkleuring spelen hierbij een grote rol. Zo kiezen sommige gemeenten voor een afsteekverbod en zien andere gemeenten veel meer in het opzoeken van de dialoog als ook 'gedogen waar kan, handhaven waar moet'.

⁸ Indien een van die dagen op een zondag valt, is het toegestaan vuurwerk op 28 december te verkopen.

⁹ Ipsos I&O (2024), *Hoe denkt Nederland over vuurwerk in 2024?*

Politie en boa's

De inzet van boa's is vooral gericht op preventie, toezicht en het beperken van overlast in de openbare ruimte. Boa's in domein I zijn bevoegd om op te treden bij het afsteken van vuurwerk buiten de toegestane tijden (31 december van 18:00 uur tot 1 januari 02:00 uur) en bij overlast door vuurwerk in de openbare ruimte (zoals opgenomen in de APV). Boa's in domein II hebben extra bevoegdheden en kunnen optreden tegen het bezit, vervoer en afsteken van illegaal vuurwerk of professioneel vuurwerk zonder vergunning. In de volgende tabel is een overzicht opgenomen van het aantal boa's in Nederland.

Tabel 2.1 Aantal boa's in Nederland (peildatum 17 november 2025)

Domein	Aantal boa's ^{a)}
Domein I: Openbare ruimte	4.545
Domein II: Milieu, welzijn en infrastructuur	2.250
Domein III: Onderwijs	763
Domein IV: Openbaar vervoer	1.690
Domein V: Werk, inkomen en zorg	591
Domein VI: Generieke opsporing	11.360

a) VI (Generieke opsporing) betreft een 'restdomein' met ongeveer 10.000 boa's. De helft van deze boa's is in dienst bij de politie. Andere werkgevers zijn onder andere de Koninklijke Marechaussee, de Douane en de Dienst Vervoer en Ondersteuning.

Bron: Informatie Ministerie van JenV

De politie speelt een centrale rol in de handhaving, met name in het optreden tegen ordeverstoringen in de openbare ruimte, het tegengaan en inbeslagname van illegaal vuurwerk en professioneel vuurwerk zonder vergunning en het monitoren en bestrijden van openbare orde verstoringen.¹⁰

In een recent uitgevoerde enquête onder gemeenten¹¹ gaf 37,8% van de gemeenten de jaarwisseling 2024/2025 als rustig te ervaren, 55,2% van de gemeenten als beheersbaar en 7% van de gemeenten als onrustig of escalerend. Gemeenten gaven in de enquête ook aan dat de capaciteit van handhaving en politie tijdens de jaarwisseling al volledig wordt benut.

2.2. Toekomstige situatie

In deze paragraaf is op basis van de 7 w's (wie, wat, waar,¹² wanneer, waarom, op welke wijze en met welke middelen) een beschrijving gemaakt van de toekomstige situatie na inwerkingtreding van de Wet veilige jaarwisseling. Deze beschrijving is opgesteld op basis van uitwerking van de verplichtingen voor gemeenten op basis van Wet veilige jaarwisseling¹³ en het Besluit tot wijziging van het Vuurwerkbesluit (Besluit veilige jaarwisseling).¹⁴

¹⁰ Zie Ministerie van JenV (2025), *Handhavingsplan jaarwisseling*.

¹¹ Zie <https://vng.nl/nieuws/resultaten-enquete-aanpak-jaarwisseling-en-vuurwerkverbod>. 121 van de 342 gemeenten hebben deze enquête ingevuld.

¹² De 'waar' is hier minder relevant, het betreft regelgeving voor alle gemeenten.

¹³ https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/35386_initiatiefvoorstel_klaver_en.

¹⁴ IENW BSK-2025 204990.

Er is veel draagvlak voor een vuurwerkverbod. Uit een landelijke peiling onder gemeenten kwam naar voren dat driekwart van de gemeenten voor een vuurwerkverbod is. Zie ook de tabel hieronder:

Tabel 2.2 Peiling onder gemeenten (n=166)

	Ja	Nee
Bent u voorstander van een landelijk afsteekverbod voor consumentenvuurwerk?	75%	25%

Bron: Resultaten landelijke peiling vuurwerkverbod VNG

2.2.1. Projectbeschrijving

Waarom

De initiatiefnemers van de wet vinden de wijze waarop de jaarwisseling in Nederland wordt gevierd een te zware belasting voor de openbare orde en de rechtsorde, de veiligheid, de volksgezondheid en het milieu. De wet komt daarnaast tegemoet aan de wens van de Nationale politie die al jaren vraagt om een totaalverbod op knalvuurwerk en vuurpijlen tijdens de jaarwisseling. Ook hulpverleners hebben al jaren te maken met een verzwaring en belemmering van hun hulpverlenende taken doordat zij met vuurwerk worden bekogeld. Uit een recente enquête van Ipsos I&O blijkt dat een meerderheid van de Nederlanders voor een vuurwerkverbod is. Ook andere landen kennen al een verbod.¹⁵ In Ierland, Griekenland, Cyprus, Roemenië, Canada en Noord-Australië is het verkopen, aan- en afsteken door consumenten verboden.

Wie

De volgende partijen hebben een rol bij de Wet veilige jaarwisseling:

- Het Ministerie van IenW is verantwoordelijk voor de vuurwerkwet- en regelgeving, waaronder de uitwerking van de Wet veilige jaarwisseling en onderliggende regelgeving.
- Het Ministerie van JenV is verantwoordelijk voor de voorbereiding op de jaarwisseling, waaronder het handhavingsplan.
- Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het beoordelen en verlenen van ontheffingen. De burgemeester krijgt hiertoe een nieuwe bevoegdheid voor het verlenen van een ontheffing voor het afsteken van F2- vuurwerk door georganiseerde groepen. Het is aan de gemeente om toezicht te houden op de naleving van de voorwaarden waaronder de ontheffing is verleend.
 - Buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) worden vooral ingezet voor de preventie, toezicht en het beperken van overlast in de openbare ruimte.
 - De politie heeft een centrale rol in de handhaving, in het bijzonder in het optreden tegen ordeverstoringen in de openbare ruimte (excessen) en het optreden tegen illegaal vuurwerk en misbruik van professioneel vuurwerk.
- De Inspectie voor Leefomgeving en Transport (ILT) controleert (onder meer bij verkooppunten en aan de grens) op verschillende aspecten van wet- en regelgeving voor vuurwerk, waaronder wettelijke producteisen, classificatie van producten, productveiligheid en het transport van vuurwerk.
- Verenigingen en stichtingen kunnen (in gemeenten waar dat is toegestaan) een ontheffing aanvragen om tijdens de jaarwisseling vuurwerk af te steken.
- Inwoners die vóór inwerkingtreding van de WvJ F2-vuurwerk afsteken tijdens de jaarwisseling.

¹⁵ Ipsos I&O (2024), *Hoe denkt Nederland over vuurwerk in 2024?*

Wat

De Wet veilige jaarwisseling is een initiatiefwet van de leden Klaver (GroenLinks-PvdA) en Ouwehand (Partij voor de Dieren) en regelt een vuurwerkverbod voor consumenten in de categorie F2 (zoals onder andere cakeboxen, sierpotten/fonteinen en grondbloemen) in de Wet milieubeheer en de Wet op de economische delicten. Het afsteken van F1-vuurwerk (fop en schertsvuurwerk zoals sterretjes en trektouwtjes) blijft gedurende het hele jaar toegestaan.

In de wet is een ontheffingsmogelijkheid opgenomen voor het afsteken van aangewezen F2-vuurwerk tijdens de jaarwisseling. Dit is uitgewerkt bij AMvB die het Vuurwerkbesluit wijzigt (Besluit veilige jaarwisseling). De burgemeester krijgt de bevoegdheid om een ontheffing te verlenen. Ook moet hij hierop toezicht houden en de ontheffingsvereisten handhaven. Naast een uitgewerkte AMvB, moet er een uitvoerbaar handhavingsplan van politie en gemeenten zijn en is een compensatieregeling voor vuurwerkverkopers vereist, met passende financiële dekking. Deze voorwaarden worden gewaarborgd via een zogeheten zware voorhangprocedure, waarin beide Kamers expliciet moeten beoordelen of aan deze vereisten is voldaan voorafgaand aan de inwerkingtreding.

Het handhavingsplan is bedoeld als handreiking voor alle betrokken partijen en heeft als doelstelling een goede voorbereiding en uitvoering in drie situaties:

1. De jaarwisseling 2025-2026 onder de huidige wet- en regelgeving;
2. De jaarwisseling vanaf 2026-2027 met de beoogde inwerkingtreding van het algeheel vuurwerkverbod;
3. De aanpak van illegale handel en misbruik van vuurwerk gedurende het jaar.

Op welke wijze

Voor de uitvoering van het vuurwerkverbod en de mogelijkheid voor het aanvragen van een ontheffing door een vereniging zijn onder meer de volgende activiteiten relevant:

- Verlenen van ontheffing:
Burgemeesters kunnen ontheffingen verlenen voor het afsteken van vuurwerk door georganiseerde groepen inwoners. Bijvoorbeeld buurt- of dorpsverenigingen kunnen bij de burgemeester aanvragen indienen voor een ontheffing tijdens de jaarwisseling. De burgemeester beoordeelt of en waar een ontheffing wordt verleend. Dit kan in overleg met politie in de lokale driehoek en veiligheidsregio (brandweer). Hierbij gelden landelijke veiligheidsvoorschriften zoals vereisten voor aanvrager van de ontheffing, het veiligheidsplan, de vereisten aan de hoeveelheid vuurwerk, en de locatie waar het vuurwerk wordt afgestoken. Op basis van eigen beleid kan de burgemeester een maximaal aantal ontheffingen in de gemeente vaststellen. Een burgemeester hoeft geen ontheffingen toe te staan.
- Toezicht en handhaving:
Het is aan de gemeente om toezicht te houden op de naleving van de voorwaarden waaronder de ontheffing is verleend. Dit zal in de regel plaatsvinden door boa's werkzaam binnen de betreffende gemeente. In algemene zin geldt dat zowel bij de opsporing van strafbare feiten door het Openbaar Ministerie als bij de handhaving van de openbare orde door de burgemeester, de politie een rol kan spelen. Het is aan de lokale bevoegde gezagen om binnen de lokale driehoek afspraken te maken over de capaciteit en inzet van buitengewoon opsporingsambtenaren en politie binnen hun gemeente.

Wanneer

Het verbod is op 8 april 2025 aangenomen door de Tweede Kamer. De Eerste Kamer heeft het voorstel op 1 juli 2025 aangenomen. De planning voorziet erin dat de AMvB en het inwerkingsbesluit in het voorjaar van 2026 worden vastgesteld, met publicatie van de AMvB per 1 juli 2026. Daarmee is het verbod volledig van kracht voor de jaarwisseling 2026/2027.

Met welke middelen

Op dit moment is er nog geen beeld van de gemeentelijke uitvoeringskosten en de financiële dekking voor deze gemeentelijke uitvoeringskosten. Het verlenen van ontheffingen voor het afsteken van F2-vuurwerk tijdens de jaarwisseling en toezicht en handhaven hiervan, is een nieuwe bevoegdheid voor de burgemeester en gemeenten. De kosten die hiermee gepaard gaan zijn mede afhankelijk van de mate waarin gebruik gemaakt gaat worden van de ontheffingsmogelijkheid en het lokale beleid wat gevoerd gaat worden.

2.3. Verplichtingen Wet veilige jaarwisseling op hoofdlijnen

In deze paragraaf zijn de wijzigingen als gevolg van de Wet veilige jaarwisseling en de wijziging van het Vuurwerkbesluit op hoofdlijnen gepresenteerd.¹⁶

Met de Wet veilige jaarwisseling is in de Wet milieubeheer een nieuw artikel 9.2.2.1a opgenomen waarin onder meer de verkoop, het bezit en gebruik van vuurwerk van de categorieën F2 en F3 is verboden aan/voor anderen dan personen met gespecialiseerde kennis. Tevens is hierin de bevoegdheid voor burgemeesters opgenomen voor het verlenen van een ontheffing op dit verbod.

De bijbehorende AMvB zorgt voor verschillende wijzigingen in het Vuurwerkbesluit, waaronder:

- Aan artikel 1.1.1 van het Vuurwerkbesluit wordt een vijfde lid toegevoegd met relevante definities over de afsteekplaats, het afsteekterrein, grondvuurwerk, luchtvuurwerk, ontbranders, de supervisor, de veiligheidsafstand en de veiligheidszone.
- Artikel 2.3.2 wordt toegevoegd met de bepaling dat een ontheffing alleen kan worden verleend als is voldaan aan voorwaarden op het gebied van een inschrijving in het Handelsregister, aanwezigheid veiligheidsplan met situatietekening van de aanvrager, eisen aan het afsteekterrein, de hoeveelheid vuurwerk en de aanwezigheid van supervisors.
- Artikel 2.3.2a wordt toegevoegd met voorschriften over het afsteekterrein en de veiligheidszone (lid 1), de supervisor en ontbranders (lid 2) en de wijze en het moment van tot ontbranding brengen van het vuurwerk (lid 3).
- Artikel 2.3.2b wordt toegevoegd met voorschriften wanneer een burgemeester de ontheffing geheel of gedeeltelijk in dient te trekken.
- Artikel 2.3.3 wordt toegevoegd met daarin het verbod om consumentenvuurwerk ter beschikking te stellen aan anderen dan personen met gespecialiseerde kennis, tenzij de persoon een ontheffing heeft. Tevens is hierin geregeld dat de verkoper de ontheffing moet controleren en bewaren en dat de verkoper de plicht heeft om niet ontbrand vuurwerk kosteloos terug te nemen.
- Artikel 2.3.6 wordt toegevoegd dat het verboden is vuurwerk te verkopen zonder veiligheidsbril en een aansteeklont.

¹⁶ Naast de hier gepresenteerde wijzigingen zijn er ook nog veel andere (meer wet technische wijzigingen). Voor een meer gedetailleerd inzicht wordt verwezen naar de officiële teksten van de Wet veilige jaarwisseling en de wijziging van het Besluit veilige jaarwisseling.

2.4. Samenhangende ontwikkelingen en regelgeving

De Wet veilige jaarwisseling staat niet op zichzelf. Naast de Wvj zijn er nog andere ontwikkelingen en wijzigingen in de regelgeving die samenhangen met de Wvj. Hier is ingegaan op de wijziging van het boa-stelsel.

Wijziging boa-stelsel

Er zijn relatief meer boa's in domein I dan in domein II en boa's in domein I hebben beperktere bevoegdheden met betrekking tot onder meer het bezit en afsteken van illegaal vuurwerk en professioneel vuurwerk zonder vergunning. Het Ministerie van JenV is voornemens om te gaan werken met twee hoofddomeinen 'handhaving in de publieke ruimte' en 'handhaving van specialistische wetgeving' in plaats van de huidige domeinen (zie ook tabel 2.1).¹⁷ Praktisch gezien betekent dit dat de bevoegdheden van boa's in domein I en boa's in domein II met betrekking tot vuurwerk gelijk worden getrokken. Het is het streven van het Ministerie van JenV om het nieuwe stelsel volledig en operationeel te hebben in 2028.

¹⁷ Zie ook <https://open.overheid.nl/documenten/9a28ac36-17d0-4b12-8f2e-71a0bd74e0a5/file>.

3. Beleidskader

Onder het beleidskader wordt verstaan het geheel aan uitgangspunten, richtlijnen en afspraken waarbinnen gemeenten hun beleid rondom de jaarwisseling en het gebruik van vuurwerk vormgeven. Dit kader biedt richting aan de keuzes die lokaal gemaakt worden in samenhang met landelijke wet- en regelgeving.

Hieronder staat hoe het vuurwerkbeleid rond oud en nieuw verandert door de Wet veilige jaarwisseling. Achtereenvolgens komen de huidige en toekomstige situatie, gevolgen voor uitvoering en gewenste vervolgacties aan bod.

3.1. Huidige situatie

Gemeenten hanteren uiteenlopend beleid ten aanzien van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling. De variatie loopt van een volledig lokaal afsteekverbod tot gemeenten waar geen aanvullende beperkingen gelden. Een lokaal afsteekverbod wordt doorgaans vastgelegd in de APV; het invoeren van een verkoopverbod is juridisch niet mogelijk, waardoor verkoop van F2-vuurwerk landelijk toegestaan blijft. Dit leidt tot een veelgehoorde spanning tussen de situatie waarin vuurwerk lokaal niet mag worden afgestoken, maar wel kan worden aangeschaft.

Het beleid is vaak stapsgewijs tot stand gekomen op basis van lokale incidenten, maatschappelijke signalen of politieke wensen. Verschillende gemeenten hebben daarnaast specifieke vuurwerkvrije zones aangewezen, veelal rondom kwetsbare locaties zoals zorginstellingen, parken, scholen en gebieden met rieten daken.

De beleidsverschillen tussen gemeenten vergroten de kans op discrepanties in normbeleving en uitvoerbaarheid. Met name in grensgebieden tussen gemeenten zonder en met afsteekverbod is sprake van verminderde uitlegbaarheid en verminderde effectiviteit. Buurgemeenten met een minder restrictief beleid kunnen het lokale draagvlak en de naleving in meer restrictieve gemeenten onder druk zetten.

3.2. Toekomstige situatie

De Wet veilige jaarwisseling introduceert een landelijke basis waarin het gebruik van F2-consumentenvuurwerk wordt verboden. Gemeenten krijgen binnen deze kaders de mogelijkheid om ontheffingen te verlenen.

In de Nota van toelichting bij de wijziging van het Vuurwerkbesluit wordt toegelicht dat artikel 9.2.2.1a van de Wet milieubeheer regelt dat bij algemene bestuur regels worden gesteld over de voorwaarden waaronder door de burgemeester een ontheffing kan worden verleend, en welke voorschriften aan die ontheffing kunnen worden verbonden. Van een aantal aspecten die in het Vuurwerkbesluit zijn opgenomen, is van belang geacht dat deze als voorwaarde zijn opgenomen waaronder de burgemeester een ontheffing kan verlenen. Het opnemen als voorwaarde borgt dat de burgemeester indringend toetst of aan de gestelde voorwaarden is voldaan, voordat hij een ontheffing verleent. In een aantal gevallen kunnen deze voorwaarden immers al vooraf worden getoetst, en is dat ook wenselijk. Het gaat dan bijvoorbeeld om de vereisten die aan de ontheffinghouder en de ontbrander worden gesteld, het veiligheidsplan, de vereisten die worden

gesteld aan de hoeveelheid vuurwerk, en de locatie waar het vuurwerk wordt afgestoken. Omdat wordt vereist dat het veiligheidsplan rekening houdt met de voorschriften die ten minste aan de ontheffing worden verleend, kan de burgemeester ook deze aspecten toetsen wanneer hij beslist op een aanvraag voor een ontheffing.

Dit betekent dat het landelijke verbod het vertrekpunt vormt, terwijl lokaal maatwerk mogelijk blijft. Gemeenten dienen daarom te bepalen of zij een volledig lokaal vuurwerkverbod willen hanteren via de APV, of dat zij onder voorwaarden ontheffingen willen toestaan. Wanneer een gemeente ontheffingen verleent, moet de aanvraag worden beoordeeld op basis van de gestelde ontheffingsvoorwaarden. Ook moet geregeld worden dat de aanvraag kan worden ingetrokken en dat er bezwaar en beroep kan worden aangetekend. Eerst gaan we in op de beleidsafweging bij het toestaan van ontheffingen.

3.2.1. Beleidsafweging bij het toestaan van ontheffingen

De invoering van de ontheffingsmogelijkheid voor verenigingen en stichtingen zorgt ervoor dat gemeenten expliciet beleid moeten vormen over de vraag of, en onder welke voorwaarden, ontheffingen voor het afsteken van F2-vuurwerk tijdens de jaarwisseling worden toegestaan. Deze afweging moet zorgvuldig en multidisciplinair plaatsvinden, waarbij minimaal de domeinen openbare orde en veiligheid (OOV), vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH), juridische zaken en communicatie betrokken zijn. Ook afstemming in de lokale driehoek is nodig. Gemeenten moeten vastleggen welke beleidslijn wordt gehanteerd, welke criteria worden toegepast bij besluitvorming en welke aanvullende voorschriften eventueel nodig zijn om een veilige, uitvoerbare en handhaafbare toepassing van de ontheffingsregeling te borgen.

Het is geen eenvoudige afweging om wel of geen ontheffingen toe te staan binnen de gemeente. Er zijn verschillende dimensies die hier een rol spelen, een aantal belangrijke zijn:

1. Draagvlak ontheffing onder inwoners;
2. Huidige problematiek jaarwisseling;
3. Zijn alternatieven die haalbaar zijn;
4. Toezicht en handhaving;
5. Aansprakelijkheid;
6. Uitvoering nieuwe taak (tijdslijnen haalbaar + extra capaciteit);
Afhankelijk van de afweging in bovenstaande punten, kan er een besluit genomen worden over het al dan niet toestaan van ontheffingen. Daarna ontstaat een aanvullend vraagstuk:
7. Specifieke lokale voorwaarden.

Onderstaand zijn deze zeven punten nader toegelicht.

1. Draagvlak ontheffing onder inwoners

Bij de afweging om ontheffingen toe te staan, speelt het draagvlak onder inwoners een rol. Hierbij komen verschillende belangen van inwoners naar voren:

- Traditie: Het afsteken van vuurwerk wordt door een deel van de inwoners gezien als een belangrijk onderdeel van de jaarwisseling.
- Milieu: Vuurwerk veroorzaakt fijnstof, afval en CO₂-uitstoot, wat negatieve effecten heeft op luchtkwaliteit en natuur.
- Dierenwelzijn: Geluid en lichtflitsen leiden tot stress en gezondheidsproblemen bij huisdieren en wilde dieren.
- Zorg: Jaarlijks ontstaat letsel door vuurwerk, wat extra druk legt op de zorg.

- Veiligheid: Vuurwerk kan leiden tot branden, vernielingen en verstoringen van de openbare orde.

2. Huidige problematiek jaarwisseling

Bij deze afweging gaat het om de impact van ontheffingen op de vuurwerkproblematiek. De jaarwisseling gaat vaak gepaard met incidenten zoals letsel, branden, vernielingen en verstoringen van de openbare orde. Gemeenten moeten beoordelen of het landelijke minimumpakket aan veiligheidsvoorschriften voldoende waarborgen biedt binnen de lokale situatie. Het gaat hier om of de ontheffing past in het lokale risicobeeld (incidenten, vernielingen, agressie) en de mate waarin een veilige uitvoeringspraktijk realistisch is. Het vaststellen van impact vraagt om analyse van incidentgegevens uit voorgaande jaren en inschatting van effecten bij ontheffingen.

3. Zijn er alternatieven die haalbaar zijn

Er zijn verschillende haalbare alternatieven voor het toestaan van ontheffing te overwegen, zoals centrale vuurwerkshows, carbidschieten of het organiseren van andere activiteiten. Bij de beoordeling hiervan moeten zowel de financiële haalbaarheid als de organisatorische uitvoerbaarheid in kaart worden gebracht. Daarnaast moet het effect van deze alternatieven op de veiligheid en de mate van overlast worden meegenomen in de uiteindelijke afweging zoals genoemd in het vorige punt 2.

4. Toezicht en handhaving

De gemeente moet beoordelen of toezicht en handhaving op locaties waar een ontheffing is verleend, in de praktijk uitvoerbaar zijn. Hierbij spelen verschillende factoren een rol, zoals de beschikbare capaciteit, de inzet van politie en boa's, en het risico op overtredingen. Het toezicht op de voorwaarden van de ontheffing hoeft niet door boa's te worden gedaan, maar kan ook door andere medewerkers van de gemeente worden gedaan. Als toezicht en handhaving niet goed mogelijk zijn, dan kan dat bijvoorbeeld een reden zijn om geen ontheffingen toe staan. Tegelijk kan het niet toestaan van ontheffingen er wel weer voor zorgen dat er dan relatief meer F2-vuurwerk zonder ontheffing, professioneel vuurwerk zonder vergunning en/of illegaal vuurwerk wordt afgestoken. Dit is een complexe afweging om te maken. Zeker tijdens de jaarwisseling, wanneer de handhavingscapaciteit al maximaal wordt ingezet door de politie en boa's in het algemeen niet op straat zijn, is het van belang na te gaan of extra taken binnen de bestaande mogelijkheden passen.

5. Aansprakelijkheid

Aansprakelijkheid is een belangrijk aandachtspunt in de afweging voor het toestaan van ontheffingen of niet. In de Nota van toelichting van het Besluit veilige jaarwisseling is het volgende over aansprakelijkheid opgenomen:¹⁸

Civielrechtelijke aansprakelijkheid

Vuurwerk is een product dat jaarlijks zorgt voor schade en letsel. Wanneer er sprake is van schade of letsel is het van belang dat het slachtoffer iemand aansprakelijk kan stellen voor de geleden schade. Afhankelijk van de omstandigheden van het geval kan het slachtoffer het schadeveroorzakende individu, maar ook de ontheffinghouder aansprakelijk stellen. Doordat in het wijzigingsbesluit is geregeld dat een ontheffing kan worden aangevraagd door een vereniging of stichting, is er sprake van een rechtspersoon die aangesproken kan worden. In de regel geldt voor een organisator een zorgplicht om het risico op schade en letsel te voorkomen. In sommige gevallen, bijvoorbeeld bij onzorgvuldig handelen, kan de

¹⁸ Zie paragraaf 2.11 van Nota van toelichting van het Besluit veilige jaarwisseling (pagina 15).

burgemeester aansprakelijk gesteld worden. Bij het beoordelen in hoeverre een (rechts)persoon civielrechtelijk aansprakelijk kan worden gehouden is ook van belang of het slachtoffer zelf (ook) schuld treft. Om te bepalen wie voor de schade aansprakelijk is, is het algemene recht en de bestaande jurisprudentie van toepassing; onderhavig wijzigingsbesluit stelt geen nadere regels hierover. Het kan nuttig zijn voor een ontheffinghouder om een aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Het is aan de burgemeester om te bepalen of hij dit ook adviseert aan de ontheffinghouder, zodat een persoon die schade lijdt dit ook effectief kan verhalen. Deze afweging wordt aan de burgemeester gelaten, hij heeft het beste zicht op de aanvraag en kan daarom goed inschatten of dit in de rede ligt.

De gemeente (burgemeester) heeft beleidsruimte om voorschriften te verbinden aan de ontheffing en kan aansprakelijk worden gesteld als aan alle aansprakelijkheidsvereisten uit artikel 6:162 BW is voldaan (is sprake van een onrechtmatige daad en is de schade toe te rekenen aan deze onrechtmatige daad). Met het laten van de afweging voor het stellen van een aansprakelijkheidsverzekering bij de burgemeester, zit hier voor de burgemeester mogelijk een risico. Is er sprake van onzorgvuldig handelen (of een onrechtmatige daad) als er geen aansprakelijkheidsverzekering wordt gevraagd bij de ontheffingsaanvraag? Een burgemeester kan weten dat een gemiddelde vereniging of stichting niet het kapitaal heeft om een eventuele civielrechtelijke claim (van tonnen of miljoenen) te betalen. Daarbij kan het niet houden van toezicht op de ontheffing tijdens het afsteken van het vuurwerk tijdens de jaarwisseling (vanwege de potentiële gevaarsituatie, zie ook hoofdstuk 4) mogelijk ook als onrechtmatige daad (van de gemeente) worden gezien waardoor de gemeente toch aansprakelijk wordt voor de schade. Los van het bovenstaande is het ook de vraag of verzekeringsmaatschappijen aansprakelijkheidsverzekeringen aan verenigingen en stichtingen voor de ontheffing gaan aanbieden.

Het is noodzakelijk dat er op landelijk niveau duidelijkheid komt over de verdeling van aansprakelijkheid tussen gemeenten en aanvragers van ontheffingen, zodat zowel burgemeesters als verenigingen niet met onacceptabele financiële risico's worden geconfronteerd.

6. Uitvoering nieuwe taak

Een realistische inschatting van de benodigde middelen en inzet is nodig om te bepalen of ontheffingverlening in de gemeente haalbaar is. Het kan noodzakelijk zijn om extra capaciteit vrij te maken voor het verstrekken van ontheffingen, Het gaat hier o.a. om capaciteit voor beoordeling van de ontheffingsvoorwaarden en afstemming met partners (lokale driehoek). Besluitvorming over ontheffingen moet juridisch houdbaar, consistent en toetsbaar zijn. Dit vergt inrichting van een aanvraagprocedure, uniforme beoordelingscriteria en een zorgvuldig proces voor het al dan niet verlenen of intrekken van ontheffingen. Onvoldoende duidelijkheid in criteria kan leiden tot juridische risico's, waaronder bezwaar- en beroepsprocedures.

Afhankelijk van de afweging in bovenstaande punten, kan er een besluit genomen worden over het al dan niet toestaan van ontheffingen. Daarna ontstaat een aanvullend vraagstuk waar specifieke lokale voorwaarden kunnen worden gesteld.

7. Specifieke lokale voorwaarden

Naast de landelijke eisen kan de gemeente aanvullende voorschriften noodzakelijk achten om het risico te beperken en de uitvoerbaarheid te verbeteren. Hierbij kan worden gedacht aan:

- Het vooraf aanwijzen van (niet) toegestane locaties: Gemeenten kunnen (net als nu) gebieden aanwijzen waar geen vuurwerk afgestoken mag worden, bijvoorbeeld bij een ziekenhuis, verpleeghuis, kerk of kinderboerderij (vuurwerkvrije zones). Het college kan dit doen op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De gemeenteraad kan

locaties aandragen. Het omgekeerde kan ook: zones aanwijzen waar wél vuurwerk afgestoken kan worden.

- Strengere eisen aan organisatorische verantwoordelijkheid zoals een verplichte aansprakelijkheidsverzekering (aanbevolen in nota van toelichting, maar niet verplicht).
- Voor grotere evenementen aansluiten bij de lokale evenementenvergunning.
- Een maximum stellen aan het aantal ontheffingen. Deze zal moeten worden gemotiveerd en de gemeente zal moeten zorgen voor een transparante en eerlijke procedure om te zorgen voor gelijke kansen voor de gegadigden voor een ontheffing. Gemeenten moeten kunnen uitleggen waarom bepaalde groepen wel vuurwerk mogen afsteken en anderen niet.

Aandachtspunten bij beleidsafweging ontheffingen

Als eerste is het belangrijk om te benadrukken dat elke gemeente in Nederland, in het totaal 342, deze beleidsafweging zelfstandig moet maken. Dit betekent dat er voor heel Nederland honderden aparte afwegingsprocessen gaan plaatsvinden, met mogelijk uiteenlopende uitkomsten en beleidslijnen. Daarbij rijst de vraag of deze decentrale aanpak strookt met het doel van een landelijk vuurwerkverbod. Want als iedere gemeente eigen voorwaarden en uitzonderingen kan stellen, ontstaat het risico dat het landelijke karakter van het verbod naar de achtergrond verdwijnt en dat er een lappendeken aan regels ontstaat. Dit kan verwarring opleveren bij inwoners en de handhaving bemoeilijken.

Als tweede aandachtspunt geldt dat gemeenten moeten inspelen op de onzekerheid van het aantal te verwachten aanvragen. Het aantal aanvragen voor ontheffingen is nog onbekend. Als gemeenten besluiten ontheffingen toe te staan, dienen processen te worden ingericht voor het behandelen van die aanvragen. Veel gemeenten geven aan nog geen idee te hebben van het aantal te verwachten aanvragen voor ontheffing. In de Nota van toelichting bij de wijziging van het Vuurwerkbesluit is een schatting gemaakt dat 500 tot 1500 verenigingen en stichtingen een ontheffing aan gaan vragen. Uit de interviews met de gemeenten komt geen eenduidig beeld naar voren over het aantal aanvragen voor ontheffingen per gemeente. Los daarvan is er nog geen beeld van de mate waarin gemeenten de mogelijkheid gaan bieden om een ontheffing aan te vragen en of er een maximum aan wordt gesteld (dat hangt ook samen met de handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid). Dat maakt het op dit moment lastig om een goed beeld te krijgen van het aantal te verwachten ontheffingen.

3.2.2. Beoordeling van de ontheffingsaanvraag

Wanneer een gemeente besluit om ontheffingen toe te staan, moet elke aanvraag worden getoetst aan de voorwaarden. Dit is een belangrijk proces, dat zorgvuldig dient plaats te vinden. Dit wordt ook zo benoemd in de Nota van toelichting van het Besluit veilige jaarwisseling:

Artikel 9.2.2.1a van de Wet milieubeheer regelt dat bij algemene bestuur regels worden gesteld over de voorwaarden waaronder door de burgemeester een ontheffing kan worden verleend, en welke voorschriften aan die ontheffing kunnen worden verbonden. Van een aantal aspecten die in het Vuurwerkbesluit zijn opgenomen, is van belang geacht dat deze als voorwaarde zijn opgenomen waaronder de burgemeester een ontheffing kan verlenen. Het opnemen als voorwaarde borgt dat de burgemeester **indringend toetst** of aan de gestelde voorwaarden is voldaan, voordat hij een ontheffing verleent. In een aantal gevallen kunnen deze voorwaarden immers al vooraf worden getoetst, en is dat ook wenselijk. Het gaat dan bijvoorbeeld om de vereisten die aan de ontheffinghouder en de ontbrander worden gesteld, het veiligheidsplan, de vereisten die worden gesteld aan de hoeveelheid vuurwerk, en de locatie waar het vuurwerk wordt afgestoken. Omdat wordt vereist dat het veiligheidsplan rekening houdt

met de voorschriften die ten minste aan de ontheffing worden verleend, kan de burgemeester ook deze aspecten toetsen wanneer hij beslist op een aanvraag voor een ontheffing.

Verschuiving van informeel naar formeel proces

Met de invoering van het nieuwe stelsel verschuift de praktijk van het afsteken van vuurwerk door inwoners, tot nu toe grotendeels informeel en zonder toezicht, naar een formeel gereguleerd proces. Dit betekent dat gemeenten een verantwoordelijkheid krijgen bij het beoordelen van ontheffingsaanvragen. Waar voorheen het afsteken van consumentenvuurwerk door de inwoner zonder voorafgaande toetsing plaatsvond, moet nu elke aanvraag zorgvuldig worden getoetst aan wettelijke en lokale voorwaarden. Deze verschuiving vraagt om een formeel proces waarbij de burgemeester indringend toetst op de veiligheidsplannen, naleving van voorschriften en de geschiktheid van locaties, om de veiligheid en handhaafbaarheid te waarborgen.

De toetsing van een ontheffingsaanvraag richt zich primair op de wettelijke vereisten uit het Besluit veilige jaarwisseling. Dit betekent dat de burgemeester in ieder geval moet beoordelen of de aanvrager voldoet aan de formele voorwaarden (lokale vereniging of stichting met KvK-inschrijving), of de aanvraag binnen de grenzen valt van de maximaal toegestane hoeveelheid en het aangewezen type F2-vuurwerk, of de voorgestelde locatie veilig en geschikt is op basis van de voorgeschreven veiligheidsafstanden en risico's in de omgeving, en of het veiligheidsplan volledig en uitvoerbaar is. Daarnaast moet de burgemeester nagaan of de verplichte voorschriften die aan de ontheffing worden verbonden, zoals het afsluiten van het terrein, toezicht door de aanvrager van de ontheffing, blusmiddelen en veilige opstelling van het vuurwerk, daadwerkelijk kunnen worden nageleefd. Andere elementen, zoals het inwinnen van advies bij de driehoek, het stellen van aanvullende lokale voorwaarden of het beperken van het aantal ontheffingen, behoren tot de beleidsruimte van de burgemeester en zijn niet verplicht, maar kunnen wel worden ingezet wanneer de lokale situatie daar aanleiding toe geeft.

Daarnaast moeten afspraken worden gemaakt over eventuele intrekking en de behandeling van bezwaar- en beroepsprocedures.

3.2.3. Bezwaar en beroep

Ook moet de procedure voor bezwaar en beroep duidelijk zijn: besluiten tot verlening, weigering of intrekking van een ontheffing zijn Awb-besluiten, waartegen belanghebbenden (enerzijds aanvragers van de ontheffing en anderzijds betrokkenen die consequenties kunnen ondervinden van de ontheffing) bezwaar kunnen maken en vervolgens beroep kunnen instellen bij de bestuursrechter. Een duidelijke interne werkwijze, inclusief termijnen, verantwoordelijken en afstemming tussen juridische zaken, OOV en VTH, is nodig om deze procedures zorgvuldig en consistent te kunnen uitvoeren.

In het eerste jaar na invoering van het vuurwerkverbod kan het instellen van beroep extra uitdagingen opleveren. Dit komt door mogelijke doorlooptijd bij de bestuursrechter in het geval van een beroepsprocedure. Zie ook onderstaande figuur 3.1 waarbij een implementatietijd is geschetst van een jaar en een mogelijk beroep na een eventuele bezwaar moet plaatsvinden.

3.2.4. Intrekking ontheffing

Een verleende ontheffing kan zowel verplicht als facultatief worden ingetrokken. De Nota van Toelichting ligt dit toe:

Verplichte intrekking

De burgemeester moet de ontheffing geheel of gedeeltelijk intrekken (nieuwe artikel 2.3.2b lid 1 Vuurwerkbesluit) wanneer één van de volgende situaties zich voordoet:

- Onveilige weers- of andere omstandigheden
Als vooraf duidelijk is dat omstandigheden zoals extreme droogte, harde wind, of dichte mist maken dat het veilig afsteken niet kan worden gewaarborgd. Bijvoorbeeld wanneer het zicht minder is dan ca. 200 meter, of de veiligheidszone niet kan worden overzien.
- Onjuiste gegevens bij de aanvraag die tot weigering hadden geleid
Als achteraf blijkt dat de aanvrager onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt, en correcte informatie zou hebben geleid tot een weigering.
- Relevante wijzigingen sinds de aanvraag die tot weigering hadden geleid
Bijvoorbeeld wanneer de locatie of organisatie zodanig wijzigt dat een ontheffing niet meer passend is.
- Als het vuurwerk al is opgehaald, kan een gedeeltelijke intrekking worden toegepast om te voorkomen dat het voorhanden hebben meteen strafbaar wordt.

Facultatieve intrekking (bevoegdheid van de burgemeester)

De burgemeester kan een ontheffing intrekken (nieuwe artikel 2.3.2b lid 2 Vuurwerkbesluit) wanneer:

- Voorschriften worden overtreden: Bijvoorbeeld wanneer de veiligheidszone niet wordt afgesloten, toezicht ontbreekt, of veiligheidsvoorschriften worden genegeerd.
- Onjuiste gegevens zijn verstrekt die mogelijk tot weigering zouden hebben geleid. Dit is een lichtere variant dan de verplichte grond: hier is het niet zeker dat de ontheffing was geweigerd, maar aannemelijk.
- Wijzigingen zijn opgetreden die mogelijk tot weigering zouden hebben geleid. Bijvoorbeeld een gewijzigde opstelling, ongeschikte locatie of gewijzigde organisatie.

Naast de beoordeling van aanvragen moeten dus ook afspraken worden gemaakt over de wijze waarop intrekking van een ontheffing plaatsvindt en hoe bezwaar- en beroepsprocedures worden behandeld. Het is daarom noodzakelijk om vooraf vast te leggen hoe signalen hierover worden beoordeeld, welke rol VTH en OOV spelen in het verzamelen van feiten en hoe besluitvorming over intrekking wordt voorbereid.

3.3. Uitvoeringsconsequenties

Na het beschrijven van de beleidsafweging over het wel of niet toestaan van ontheffingen, de beoordeling van de ontheffingsaanvragen, het intrekken van de ontheffingen en de procedure rondom bezwaar en beroep, volgen in deze paragraaf samenvattend de uitvoeringsconsequenties. De invoering van de Wet veilige jaarwisseling vraagt om zowel eenmalige beleidsmatige voorbereiding en besluitvorming binnen gemeenten als structurele activiteiten.

Eenmalige activiteiten (implementatie)

De invoering van de Wet veilige jaarwisseling vraagt om een aanzienlijke inspanning op meerdere vlakken. Gemeenten moeten niet alleen een complexe beleidsafweging over het wel of niet toestaan van ontheffingen maken en vaststellen, maar ook als wordt besloten tot ontheffingsmogelijkheid, processen, systemen en interne samenwerking inrichten. De belangrijkste activiteiten zijn:

- Vaststellen van de lokale beleidslijn
Bijvoorbeeld een nulbeleid of toestaan van ontheffingen onder voorwaarden. Dit vraagt bestuurlijke besluitvorming en afstemming in de lokale driehoek.
- Waar relevant: actualiseren van de APV (bijv. een lokaal vuurwerkverbod zonder ontheffingsmogelijkheid). Dit vergt juridische toetsing en besluitvorming door de gemeenteraad.

Indien ontheffingen mogelijk zijn:

- Opstellen en formaliseren van lokale beleidsregels waaronder beoordelingscriteria en een prioriterings- of selectiesystematiek bij een maximum aantal ontheffingen. Dit vraagt om juridische borging en multidisciplinaire afstemming (OOV, VTH, juridische zaken, communicatie).
- Inrichten van processen voor aanvraag, beoordeling en intrekking van ontheffingen, inclusief toegang tot digitaal aanvraagformulier met eHerkenning.¹⁹
- Inrichten van een proces voor bezwaar- en beroepsprocedures. Dit vraagt om een juridisch sluitende werkwijze, inclusief termijnen en interne verantwoordelijkheden.
- Inrichten of aanpassen van een registratiesysteem voor meldingen en ontheffingen.
- Inregelen van interne rol- en taakverdeling, waaronder betrokkenheid van OOV, VTH, juridische zaken, communicatie en, indien belegd, de Omgevingsdienst.
- Aanwijzen van een coördinator die de betrokken afdelingen samenbrengt en de uitvoering bewaakt.
- Bepalen van interne advieslijnen (juridisch, brandweer, andere expertise).
- Reserveren van extra middelen en capaciteit voor beoordeling van aanvragen, toezicht en handhaving, en juridische afhandeling van bezwaar- en beroepsprocedures.

De inschatting is dat de doorlooptijd voor implementatie circa één jaar bedraagt, wat betekent dat gemeenten direct moeten starten.

Een belangrijke uitdaging gaat over het tijdig en zorgvuldig inregelen van beleid en processen, mede gezien de doorlooptijden voor besluitvorming en communicatie. De mogelijkheid tot ontheffing kan leiden tot bezwaarprocedures en spanningen, met name wanneer aanvragen worden afgewezen of wanneer slechts beperkte aantallen ontheffingen kunnen worden verstrekt. Voor de mogelijke bezwaarprocedures moet ook voldoende tijd worden ingeruimd. De inschatting van gemeenten is dat de doorlooptijd voor het inrichten en opstellen van de aanvraag voor ontheffing, inclusief de bezwaarmogelijkheid, een jaar zal zijn. In de volgende figuur is ter illustratie een tijdslijn opgenomen voor het inrichten van ontheffingen door gemeenten. Dit betekent dat gemeenten meteen vanaf het begin van het jaar 2026 aan de slag moeten met de besluitvorming over het al dan niet toestaan van een ontheffing. Aandachtspunt daarbij is dat het Besluit veilige jaarwisseling naar verwachting pas vanaf 1 juli 2026 wordt gepubliceerd. Als wijzigingen in het Besluit veilige jaarwisseling van invloed zijn op het verlenen van ontheffingen, kan dit leiden tot een uitvoeringsuitdaging. Want als gemeenten al vóór publicatie van het Besluit met de implementatie (vastleggen van beleidskaders en deze verwerken in de APV) moeten beginnen, ontstaat er onzekerheid over de juridische basis voor het aanpassen van lokale regelgeving. Het Besluit is dan immers nog niet gepubliceerd.

Figuur 3.1 Tijdslijn implementatie

¹⁹ Naar verwachting is hiervoor een eHerkenningsmiddel op eIDAS-betrouwbaarheidsniveau 3 nodig. Voor kleinere verenigingen/stichtingen kan dit een drempel zijn om de ontheffing aan te vragen.

Structurele activiteiten

Het uitvoeren van beleid rond de jaarwisseling brengt jaarlijks terugkerende werkzaamheden met zich mee:

- Jaarlijkse behandeling van aanvragen, inclusief beoordeling en afhandeling van bezwaarprocedures.
- Periodieke bestuurlijke afstemming (bijv. binnen de lokale driehoek).
- Jaarlijkse evaluatie van beleid en uitvoering, inclusief analyse van ervaringen en maatschappelijke ontwikkelingen.
- Bijstelling van beleidsregels en procesafspraken op basis van evaluaties.

Gewenste vervolgcities:

- Stel een handreiking op met een afwegingskader die helpt bij het overwegen van wel of geen ontheffingen en de voorwaarden daarbij.
- Zorg dat er op landelijk niveau duidelijkheid komt over de verdeling van aansprakelijkheid tussen gemeenten en aanvragers van ontheffingen, zodat zowel burgemeesters als verenigingen niet met onacceptabele financiële risico's worden geconfronteerd.
- Onderzoek de mate waarin gebruik gemaakt gaat worden van de ontheffingsmogelijkheid door verenigingen/stichtingen.
- Geef duidelijkheid over de juridische basis voor implementatie van maatregelen (verwachte doorlooptijd is een jaar, start per januari 2026) door gemeenten als het Besluit veilige jaarwisseling nog niet is gepubliceerd (verwachting juli 2026).
- Werk een digitaal standaard formulier uit voor aanvraag, beoordeling, intrekking en bezwaar.
- Bundel en ontsluit voorbeeldmateriaal (beleidsregels, besluiten, evaluaties).
- Stimuleer regionale beleidsafstemming om verschillen te beperken.

4. Toezicht en handhaving

In dit hoofdstuk is een uitwerking gemaakt van het toezicht en de handhaving van de Wet veilige jaarwisseling. Toezicht is het verzamelen van informatie over de vraag of een handeling of zaak voldoet aan de daaraan gestelde eisen. Daarna wordt de informatie beoordeeld en kan er worden ingegrepen als dat nodig is. Met handhaving bedoelen we de activiteiten van de overheid om te zorgen voor naleving van wetten en regels. Ook wel het optreden dat volgt op toezicht, gericht op het bevorderen of afdwingen van naleving van wet- en regelgeving.²⁰ Preventie hangt nauw samen met toezicht en handhaving; het onderwerp preventie is nader uitgewerkt in hoofdstuk 5.

In de eerste paragraaf is een beschrijving gemaakt van het toezicht en de handhaving in de huidige situatie, in de tweede paragraaf van het toezicht en de handhaving na inwerkingtreding van de Wet veilige jaarwisseling. In de derde paragraaf tot slot is ingegaan op de uitvoeringsconsequenties met onderscheid naar de eenmalige implementatieactiviteiten en de structurele activiteiten.

4.1. Huidige situatie

In deze paragraaf is een uitwerking gemaakt van het toezicht en de handhaving met betrekking tot vuurwerk op dit moment. Daarbij is eerst ingegaan op de rollen van een boa en de politie.²¹

Boa's worden vooral ingezet voor preventie, toezicht en het beperken van overlast in de openbare ruimte. Een belangrijk uitgangspunt voor het werk van de boa is dat de boa zich niet mengt in of terugtrekt uit situaties die gekenmerkt worden door grote gevaarstelling.²² Boa's in domein I zijn bevoegd om op te treden bij het afsteken van vuurwerk buiten de toegestane tijden (31 december van 18:00 uur tot 1 januari 02:00 uur) en bij overlast door vuurwerk in de openbare ruimte (zoals opgenomen in de APV). Boa's in domein II hebben extra bevoegdheden en kunnen optreden tegen het bezit, vervoer en afsteken van illegaal vuurwerk of professioneel vuurwerk zonder vergunning. In de volgende tabel zijn de bevoegdheden van boa's in domein I en domein II opgenomen.²³

Tabel 4.1 Bevoegdheden boa's

Bevoegdheid	Domein I (Openbare ruimte)	Domein II (Milieu, welzijn en infrastructuur)
Afsteken van vuurwerk buiten toegestane tijden	Bevoegd om op te treden bij het afsteken van vuurwerk buiten de toegestane tijden op basis van artikel 2.3.6 Vuurwerkbesluit	Bevoegd op basis van WED en APV ^{a)}
Overlast door vuurwerk	Bevoegd om op te treden bij overlast door vuurwerk op basis van de APV, mits deze overlast de openbare orde of veiligheid aantast	Bevoegd op basis van WED en APV

²⁰ Deze definities zijn gebaseerd op Kenniscentrum voor beleid en regelgeving (zie www.kcbr.nl).

²¹ Deze uitwerking is voor gebaseerd op Ministerie van JenV (2025), *Handhaving jaarwisseling*.

²² Zie bijvoorbeeld Kamerstukken II (2025-2026), 36 395 Nr. 22.

²³ Boa's van de ILT zitten in domein II.

Bevoegdheid	Domein I (Openbare ruimte)	Domein II (Milieu, welzijn en infrastructuur)
Voorhanden hebben of afsteken van professioneel vuurwerk zonder vergunning (lijst II)	Niet bevoegd	Bevoegd op basis van WED
Illegaal vuurwerk	Niet bevoegd	Bevoegd op basis van WED

a) WED staat voor Wet op de economische delicten, APV staat voor Algemene Plaatselijke Verordening.

Bron: Ministerie van JenV (2025), *Handhavingsplan jaarwisseling*.

Uit de interviews komt naar voren dat boa's tijdens de jaarwisseling (oudejaarsavond) op dit moment over het algemeen niet op straat aanwezig zijn, vanwege de potentiële gevaarsituaties waarin zij terecht kunnen komen. Het tijdstip waarop de boa's niet meer aanwezig zijn varieert; uiteenlopend van 18:00 uur tot uiterlijk 22:00 uur. Het komt in een enkele gemeente wel voor dat er tijdens oudejaarsavond boa's op straat zijn, maar dan hebben zij een zeer terughoudende rol (aanwezigheid in combinatie met vriendelijk wijzen op eventuele overtredingen vooral gericht op het beperken van schade). In verschillende gemeenten komt het soms wel voor dat jongerenwerkm medewerkers, jeugdcoaches, stewards, buurtvaders, kerkleiders en/of andere vrijwilligers aanwezig zijn tijdens de jaarwisseling. Zij hebben dan geen formele toezichthoudende rol, maar hun aanwezigheid kan er wel aan bijdragen dat situaties niet uit de hand lopen (preventie). Als boa's of anderen constateren dat zaken (mogelijk) uit de hand gaan lopen, informeren zij de politie daarover.

De politie heeft een centrale rol in de handhaving, in het bijzonder in het optreden tegen ordeverstoringen in de openbare ruimte (excessen) en het optreden tegen illegaal vuurwerk en misbruik van professioneel vuurwerk (zonder vergunning). Gemeenten maken ieder jaar afspraken met de politie hoe de handhaving tijdens de jaarwisseling in te richten. Gemeenten gaven in de enquête aan dat de capaciteit van handhaving en politie tijdens de jaarwisseling al volledig wordt benut.²⁴

Voor deze analyse is een onderscheid gemaakt naar het toezicht en de handhaving van verschillende handelingen (bezit versus afsteken) tijdens verschillende momenten (voor de jaarwisseling en tijdens de jaarwisseling) voor verschillende vormen van vuurwerk (F2-vuurwerk, illegaal vuurwerk en misbruik van professioneel vuurwerk, excessen en opslag vuurwerk). In de volgende tabel is aangegeven hoe het toezicht en de handhaving er in de huidige situatie uitzien.

Tabel 4.2 Toezicht en handhaving in de huidige situatie ^{a)}

Vormen van vuurwerk	Voor de jaarwisseling		Tijdens de jaarwisseling	
	Bezit	Afsteken	Bezit	Afsteken
F2-vuurwerk	Is toegestaan	Handhaving door boa I & boa II is moeilijk ^{b)}	Is toegestaan	Is toegestaan Als gemeentelijk afsteekverbod: Geen handhaving door boa I & boa II (<i>niet aanwezig</i>) of politie (<i>alleen excessen</i>) ^{c)}

²⁴ Zie <https://vnq.nl/nieuws/resultaten-enquete-aanpak-jaarwisseling-en-vuurwerkverbod>.

Vormen van vuurwerk	Voor de jaarwisseling		Tijdens de jaarwisseling	
	Bezit	Afsteken	Bezit	Afsteken
Illegaal vuurwerk en misbruik professioneel vuurwerk	Handhaving door boa II is wel mogelijk	Handhaving door boa II is moeilijk ^{b)}	Geen handhaving door boa II (<i>niet aanwezig</i>) of politie (<i>alleen excessen</i>) ^{c)}	Geen handhaving door boa II (<i>niet aanwezig</i>) of politie (<i>alleen excessen</i>) ^{c)}
Excessen	-	Handhaving door politie	-	Handhaving door politie
Opslag vuurwerk	Handhaving door boa II is wel mogelijk	N.v.t.	Geen handhaving door boa II (<i>niet aanwezig</i>) of politie (<i>alleen excessen</i>)	Geen handhaving door boa II (<i>niet aanwezig</i>) of politie (<i>alleen excessen</i>)

a) Met boa I wordt bedoeld een boa domein I en met boa II wordt bedoeld een boa domein II.

b) Handhaving van het afsteken door boa's is moeilijk omdat een boa de afsteker van het vuurwerk op heterdaad moet betrappen waardoor de pakkans laag is. Als een boa een melding krijgt van het afsteken van vuurwerk dat duurt het enige tijd voordat de boa ter plaatse is en dan is de afsteker van het vuurwerk vaak niet meer op dit locatie aanwezig.

c) Tijdens de jaarwisseling handhaaft de politie in het bijzonder bij excessen (dat vraagt alle aandacht) en niet of in zeer beperkte mate op het bezit of afsteken van illegaal vuurwerk en misbruik van professioneel vuurwerk.

Uit de tabel komt overall naar voren dat er op dit moment tijdens de jaarwisseling in het bijzonder door de politie wordt gehandhaafd bij excessen of ernstige ordeverstoringen. Handhaving door boa's tijdens de jaarwisseling wordt niet of nauwelijks gedaan, omdat er dan over het algemeen geen boa's op straat zijn (vanwege de gevaarsituatie). Het handhaven van het afsteken van het vuurwerk buiten de toegestane tijden is in de praktijk ook erg lastig, omdat de boa en de politie de afsteker op heterdaad moeten betrappen. Handhaving van bezit van illegaal vuurwerk en professioneel vuurwerk zonder vergunning en opslag van vuurwerk voor de jaarwisseling door boa's in domein II is wel mogelijk. Per saldo zijn de mogelijkheden voor handhaving daarmee in de huidige situatie beperkt.

In de huidige situatie starten gemeenten in het algemeen kort na de zomervakantie met de voorbereidingen voor de jaarwisseling. Veelal wordt hier samen met politie, brandweer, jongerenwerk en vrijwilligersorganisaties gekeken welke activiteiten ondernomen moeten worden om problemen tijdens de jaarwisseling te voorkomen. Daarbij wordt ook gebruik gemaakt van de evaluatie van de voorgaande jaarwisseling (opgesteld aan het begin van het jaar), informatie van meldingen van inwoners (als gemeenten met meldpunten werken) en het resultaat van zogenaamde hotspot-analyses (locaties waar het voorgaande jaren niet goed is gegaan).

In sommige gemeenten worden ook alternatieven georganiseerd zoals professionele vuurwerkshows (dit is minder geschikt in gemeenten met veel kleinere dorpskernen), feesttenten of sporttoernooien voor jongeren.

Naast het afsteken van vuurwerk zijn er ook veel gemeenten (in het bijzonder in het noorden, oosten en zuiden van Nederland) waar carbid-schieten gebruikelijk is (voor een klein deel met vergunning, voor een groot deel ook zonder vergunning) of waar vreugdevuren worden aangestoken. Daarbij zijn er soms overdag wel boa's aanwezig; in die gevallen hebben zij ook een terughoudende rol (beperken van schade). Het stilleggen van het carbid-schieten enkel en alleen omdat er geen vergunning is aangevraagd komt in de praktijk niet voor.

Een aandachtspunt bij nagenoeg alle gesproken gemeenten is dat de boa-capaciteit relatief beperkt is (zeker in qua oppervlakte grotere gemeenten met veel kleinere dorpskernen) en dat

slechts een deel van de boa's ook alle relevante bevoegdheden heeft. Boa's in domein II hebben bredere bevoegdheden met betrekking tot vuurwerk, boa's in domein I hebben in relatie tot vuurwerk alleen een bevoegdheid om op te treden bij het afsteken van vuurwerk buiten de toegestane tijden en bij overlast die de openbare orde of veiligheid aantast. Met de wijziging van het boa-stelsel wordt dat laatste overigens opgelost.

4.2. Toekomstige situatie

Op dit moment is het toegestaan om F2-vuurwerk te bezitten en om F2-vuurwerk af te steken tijdens de jaarwisseling (van 31 december van 18:00 uur tot 1 januari 02:00 uur) voor zover er geen afsteekverbod is in de betreffende gemeente. Na inwerkingtreding van de WvJ ontstaan er drie nieuwe situaties met betrekking tot het F2-vuurwerk waar toezicht en handhaving relevant zijn:

- Bezit van F2-vuurwerk is verboden;
- Afsteken van F2-vuurwerk door een vereniging of stichting met een ontheffing;
- Afsteken van F2-vuurwerk door een persoon die geen ontheffing heeft.

Op dit moment is er nog geen beeld van het aantal te verwachten ontheffingen (zie ook hoofdstuk 3). Uit een onderzoek van Ipsos I&O uit december 2024 kwam naar voren dat per saldo iets minder dan een kwart van alle Nederlanders zelf (of iemand anders in zijn/haar gezin) vuurwerk afsteekt.²⁵ In hetzelfde onderzoek was 8% van alle Nederlanders het helemaal of grotendeels eens met de stelling 'Ik ga deze jaarwisseling (2024-2025) toch knalwerk of vuurpijlen afsteken, ook al is het verboden'. Het is niet bekend of dit percentage gelijk is voor het verbod tijdens de jaarwisseling van 2026-2027 en welk deel van deze groep bij een vuurwerkverbod a) vuurwerk met ontheffing of b) vuurwerk zonder ontheffing af gaat steken of c) helemaal gaat stoppen met het afsteken van vuurwerk. Het is de verwachting van de gesproken gemeenten dat het bij beide groepen die blijven afsteken nog wel om substantiële aantallen kan gaan. Gemeenten spraken daarnaast in de enquête de verwachting uit dat het sentiment omtrent het verbod kan verharderen.²⁶ Daarbij is er ook het risico dat een deel van deze groep overgaat tot aanschaf van F2-vuurwerk dat op dit moment in Nederland al verboden is vuurwerk en nog wel verkocht mag worden in België of Duitsland, omdat F2-vuurwerk straks niet meer te koop is in Nederland zonder ontheffing. Het is de verwachting van gemeenten dat het risico van een stijging van het 'vuurwerktoerisme' (en bijbehorende gevolgen) zeker in de grensregio's heel reëel is.

Voor de invulling van het toezicht en de handhaving door de boa's is voor de analyse van de uitvoeringsconsequenties uitgegaan van vergelijkbare uitgangspunten als in de huidige situatie (zoals het handelen van boa's in gevaarzetting, de aanwezigheid van boa's tijdens de jaarwisseling en de rolverdeling tussen boa's en de politie) en van gelijke bevoegdheden voor de boa's.²⁷ Daarbij moet wel worden opgemerkt dat het hier om nieuwe strafbare feiten gaat die nog aan de domeinlijst moeten worden toegevoegd. Er is op dit moment nog geen keuze gemaakt of en welke boa's bevoegd worden.

²⁵ Ipsos I&O (2024), *Hoe denkt Nederland over vuurwerk in 2024?*

²⁶ Zie <https://vng.nl/nieuws/resultaten-enquete-aanpak-jaarwisseling-en-vuurwerkverbod>.

²⁷ Denk bv. aan het uitrusten van boa's met een wapenstok of een vuurwapen. Dergelijke (ingrijpende en impactvolle) uitvoeringsvarianten zijn in deze analyse niet onderzocht.

Tabel 4.3 Toezicht en handhaving in de toekomstige situatie ^{a)}

Vormen van vuurwerk	Voor de jaarwisseling		Tijdens de jaarwisseling	
	Bezit	Afsteken	Bezit	Afsteken
F2-vuurwerk met ontheffing	Handhaving door boa II is minder relevant (verkoop pas op oudejaarsdag)	Handhaving door boa I en boa II is minder relevant (verkoop pas op oudejaarsdag)	Is toegestaan	Geen handhaving door boa I & boa II (<i>niet aanwezig</i>) of politie (<i>alleen excessen</i>) ^{d)}
F2-vuurwerk zonder ontheffing ('illegaal vuurwerk') ^{b)}	Handhaving door boa II is wel mogelijk	Handhaving door boa II is moeilijk ^{c)}	Geen handhaving door boa II (<i>niet aanwezig</i>) of politie (<i>alleen excessen</i>) ^{d)}	Geen handhaving door boa II (<i>niet aanwezig</i>) of politie (<i>alleen excessen</i>) ^{d)}

a) Met boa I wordt bedoeld een boa domein I en met boa II wordt bedoeld een boa domein II.

b) Voor de analyse is ervan uitgegaan dat F2-vuurwerk zonder ontheffing gelijk wordt geschaard aan illegaal vuurwerk.

c) Handhaving van het afsteken door boa's is moeilijk omdat een boa de afsteker van het vuurwerk op heterdaad moet betrappen waardoor de pakkans laag is. Als een boa een melding krijgt van het afsteken van vuurwerk dat duurt het enige tijd voordat de boa ter plaatse is en dan is de afsteker van het vuurwerk vaak niet meer op dit locatie aanwezig.

d) Tijdens de jaarwisseling handhaaft de politie in het bijzonder bij excessen (dat vraagt alle aandacht) en niet of in zeer beperkte mate op het bezit of afsteken van illegaal vuurwerk of professioneel vuurwerk zonder vergunning.

Uit de tabel (en de voorgaande tabel) komt overall naar voren dat er ook na inwerkingtreding van de WvJ tijdens de jaarwisseling in het bijzonder door de politie wordt gehandhaafd bij excessen of ernstige ordeverstoringen. Handhaving door boa's tijdens de jaarwisseling wordt niet of nauwelijks gedaan, omdat er dan over het algemeen geen boa's op straat zijn (vanwege de gevaarsituatie). Het handhaven van het afsteken van de vuurwerk buiten de toegestane tijden is in de praktijk ook erg lastig, omdat de boa de afsteker op heterdaad moet betrappen. Handhaving van bezit van illegaal vuurwerk en professioneel vuurwerk zonder vergunning voor de jaarwisseling door boa's in domein II is wel mogelijk. Per saldo zijn de mogelijkheden voor handhaving daarmee in de toekomstige situatie beperkt. Daarbij moet ook opgemerkt worden dat het niet heel eenvoudig is om de huidige boa-capaciteit verder uit te bouwen.

Naast het bezit en het afsteken moet ook toezicht worden gehouden op het naleven van de voorwaarden van de ontheffing door de vereniging of stichting. Het toezicht op de voorwaarden van de ontheffing hoeft niet door boa's te worden gedaan, maar kan ook door andere medewerkers van de gemeente. Mogelijk kan het toezicht hierop voor een deel ook voorafgaand aan de jaarwisseling worden gedaan (bv. door op oudejaarsdag de afsteeklocatie te bezoeken of nog wat verplichtingen bij de vereniging te toetsen). Tijdens het afsteken van het F2-vuurwerk tijdens de jaarwisseling zelf is er in ieder geval geen toezicht of handhaving (noch door boa's, noch door andere medewerkers van de gemeente).

4.3. Uitvoeringsconsequenties

In deze paragraaf zijn de uitvoeringsconsequenties op het gebied van toezicht en handhaving verder uitgewerkt. Met betrekking tot het toezicht en de handhaving is het onderscheid tussen de eenmalige implementatieactiviteiten en de structurele activiteiten minder goed te maken. Iedere gemeente maakt namelijk ieder jaar samen met de ketenpartners opnieuw een handhavingsplan voor de komende jaarwisseling. Bij het maken van dat handhavingsplan wordt rekening gehouden met de ervaringen van de voorgaande jaren en specifieke aandachtspunten voor het betreffende jaar (denk bv. aan specifieke maatregelen in de jaren met corona). Toch zijn er wel enkele

specifieke aandachtspunten in het eerste jaar van het vuurwerkverbod om extra aandacht aan te besteden.

Eenmalige activiteiten (implementatie)

Verschillende onderwerpen vereisen extra aandacht in de voorbereiding op de jaarwisseling van 2026-2027. Deze zijn:

- Vroegtijdig inzicht in toezicht en handhaving voor besluitvorming over toestaan ontheffingen;
- Inrichting van toezicht en handhaving bij het verlenen van ontheffingen (nieuw);
- Inrichting van toezicht en handhaving bij afsteken F2-vuurwerk zonder ontheffingen (nieuw).

Bij de besluitvorming over het al dan niet bieden van de mogelijkheid voor het aanvragen van een ontheffing door verenigingen en stichtingen spelen ook het toezicht en de handhaving een rol. Als toezicht en handhaving niet goed mogelijk zijn, dan kan dat bijvoorbeeld een reden zijn om geen ontheffingen toe staan. Tegelijk kan het niet toestaan van ontheffingen er wel weer voor zorgen dat er dan relatief meer F2-vuurwerk zonder ontheffing, professioneel vuurwerk zonder vergunning en/of illegaal vuurwerk wordt afgestoken. Dit is een complexe afweging om te maken.

Daarom is het van belang dat er vroegtijdig (in de eerste helft van het jaar, dus eerder dan in reguliere jaren) inzicht is in de mogelijkheden voor het toezicht en de handhaving en dus een eerste schets van de invulling van het toezicht en de handhaving van het afsteken van vuurwerk met ontheffing en zonder ontheffing. In dit hoofdstuk is daarvoor een eerste uitwerking gemaakt, maar dit verschilt per gemeente.

Iedere gemeente zal zelf moeten bepalen hoe het toezicht en de handhaving in te vullen op het afsteken van F2-vuurwerk zonder ontheffing. De invulling van het toezicht en de handhaving van het afsteken van F2-vuurwerk kan op dezelfde manier worden gedaan als ander illegaal vuurwerk of professioneel vuurwerk zonder vergunning, maar het is ook denkbaar dat hiervoor in de eerste jaren een lichter regime wordt gehanteerd. Ook dit is een lastige afweging, waarbij het niet handhaven van een verbod een belangrijke signaal over het verbod afgeeft en niet bijdraagt aan het vertrouwen in de overheid.

Gemeenten die het mogelijk maken om een ontheffing aan te vragen moeten daarnaast ook bepalen hoe het toezicht en de handhaving op de voorwaarden van de ontheffing in te vullen. In het eerste lid van het nieuwe artikel 2.3.2a van het Vuurwerkbesluit zijn de volgende voorwaarden opgenomen met betrekking tot het afsteekterrein en de veiligheidszone:

Lid 1 artikel 2.3.2a Vuurwerkbesluit

1. Aan de ontheffing worden in ieder geval de volgende, op het afsteekterrein en de veiligheidszone betrekking hebbende voorschriften verbonden:
 - a. het afsteekterrein en de veiligheidszone worden ingericht overeenkomstig het veiligheidsplan en zijn goed bereikbaar voor de hulpdiensten;
 - b. de veiligheidsafstand bedraagt PM meter;
 - c. voordat het vuurwerk op het afsteekterrein wordt neergelegd, wordt het afsteekterrein afgesloten voor het publiek;
 - d. op het afsteekterrein wordt niet meer dan 200 kg verpakt vuurwerk van categorie F2 op veilige wijze en op ten minste PM meter van de buitenrand van de veiligheidszone neergelegd en onder permanent toezicht geplaatst door de ontheffinghouder;
 - e. op het afsteekterrein zijn aanwezig: een afschrift van de ontheffing met de daaraan verbonden voorschriften en een afschrift van de factuur waarop het aanwezige vuurwerk staat vermeld;
 - f. binnen de veiligheidszone is geen open vuur aanwezig en wordt niet gerookt;

- g. op het afsteekterrein zijn voldoende handblusapparaten aanwezig;
- h. tijdens het tot ontbranding brengen van vuurwerk mag de veiligheidszone niet worden betreden door anderen dan de supervisor, de ontbranders en de toezichthouder;
- i. het afsteekterrein wordt direct na afloop van het tot ontbranding brengen van het vuurwerk opgeruimd en schoon opgeleverd.

In het tweede lid van het nieuwe artikel 2.3.2a van het Vuurwerkbesluit zijn daarnaast de volgende voorwaarden opgenomen met betrekking tot de supervisor en de ontbranders:

Lid 2 artikel 2.3.2a Vuurwerkbesluit

2. Aan de ontheffing worden voorts in ieder geval de volgende, op de supervisor en de ontbranders betrekking hebbende voorschriften verbonden:
 - a. het vuurwerk mag tot ontbranding worden gebracht door maximaal acht in de aanvraag genoemde ontbranders die ten minste 16 jaar oud zijn;
 - b. de ontbranders staan onder leiding van ten minste één in de aanvraag genoemde supervisor die ten minste 18 jaar oud is;
 - c. de supervisor houdt tijdens de ontbranding zicht op het vuurwerk, de afsteekplaats, de veiligheidszone en de ontbranders;
 - d. de supervisor beschikt over communicatiemiddelen waarmee contact kan worden opgenomen met hulpdiensten en toezichthouders;
 - e. de supervisor en de ontbranders hebben kennis over het veilig afsteken van vuurwerk;
 - f. de supervisor en de ontbranders dragen een vuurwerkbril en de ontbranders gebruiken een aansteekklont bij het tot ontbranding te brengen van het vuurwerk;
 - g. de supervisor en de ontbranders zijn niet onder invloed van alcohol of andere verdovende middelen.

In het derde lid van het nieuwe artikel 2.3.2a van het Vuurwerkbesluit zijn tot slot de volgende voorwaarden opgenomen met betrekking tot de ontbranding van het vuurwerk:

Lid 3 artikel 2.3.2a Vuurwerkbesluit

3. Aan de ontheffing worden voorts in ieder geval de volgende, op de wijze en het moment van tot ontbranding brengen van vuurwerk betrekking hebbende voorschriften verbonden:
 - a. het vuurwerk wordt uitsluitend tot ontbranding gebracht tussen 31 december 18.00 uur en 1 januari 02.00 uur van het daaropvolgende jaar;
 - b. het vuurwerk wordt afgestoken zoals vastgelegd in het veiligheidsplan dat bij de aanvraag is ingediend en aldus onderdeel uitmaakt van de verleende ontheffing;
 - c. het vuurwerk wordt niet bewerkt en wordt uitsluitend handmatig afgestoken;
 - d. het tot ontbranding brengen vindt plaats volgens de gebruiksaanwijzing of het veiligheidsinformatieblad behorend bij het vuurwerkartikel, voor zover niet anders is bepaald;
 - e. het vuurwerk is stabiel en op de grond opgesteld, loodrecht op het grondoppervlak;
 - f. de ondergrond die wordt gebruikt voor het opstellen van het vuurwerk is niet brandbaar;
 - g. alvorens het vuurwerk tot ontbranding te brengen wordt gecontroleerd of de minimale veiligheidsafstanden in acht worden genomen;
 - h. indien nabij de veiligheidszone vuurwerk anders dan fop- en schertsvuurwerk wordt afgestoken of derden de veiligheidszone betreden, wordt het tot ontbranding brengen van vuurwerk onmiddellijk gestaakt;
 - i. indien weers- of andere omstandigheden het veilig tot ontbranding brengen van vuurwerk bemoeilijken of belemmeren, wordt het tot ontbranding brengen van vuurwerk onmiddellijk gestaakt;
 - j. niet ontbrand vuurwerk wordt uiterlijk 1 januari 12.00 uur direct volgend op de jaarwisseling geretourneerd aan de verkoper.

Bij het toestaan van een ontheffing dient de gemeente toezicht te houden op naleving van bovenstaande en extra eigen voorwaarden en te handhaven indien niet wordt gehandeld in lijn met deze voorwaarden. Voor een klein deel is toezicht op deze voorwaarden mogelijk voor oudejaarsavond, maar veel van de voorwaarden is aanwezigheid nodig tijdens de jaarwisseling. Boa's zijn niet aanwezig tijdens de jaarwisseling en dat betekent dat er dan in de uitvoeringspraktijk geen toezicht (mogelijk) is op een belangrijk deel van deze voorwaarden van de verleende ontheffingen. Mogelijk kan dit hiaat nog worden ingevuld door extra toezicht vóór de jaarwisseling (door bv. nog een keer te controleren bij de aanvrager van de ontheffing of die alles goed geregeld heeft) of door zelf extra voorwaarden te stellen aan de ontheffing (bv. dat de vereniging in de toekomst geen nieuwe ontheffing meer krijgt als er problemen zijn ontstaan door het afsteken van het vuurwerk met de ontheffing).

Het vuurwerkverbod inclusief mogelijkheid voor een ontheffing zijn in beginsel een goede aanleiding om nog eens goed te kijken naar de rolverdeling tussen boa's, politie, brandweer en omgevingsdiensten. De mogelijkheden om hier zaken anders in te regelen lijken overigens beperkt. Extra politie of extra boa's zijn niet zomaar te regelen en daarnaast zijn boa's niet aanwezig tijdens de jaarwisseling vanwege de gevaarsituatie.

Structurele activiteiten

Iedere gemeente stelt jaarlijks een handhavingsplan op voor de jaarwisseling. Dit proces start meestal na de zomervakantie en hierbij zijn verschillende partners betrokken. Dit proces is er nu al en is straks ook nodig. Er zijn wel enkele verschillen. Naast politie, brandweer, jongerenwerk en vrijwilligersorganisaties ligt het wel voor de hand om omgevingsdiensten te betrekken bij deze plannen in het geval een gemeente ervoor kiest om ontheffingen toe te staan. Als een gemeente ontheffingen mogelijk maakt is het ook van belang dat de verschillende stakeholders hiervan op de hoogte zijn (informatievoorziening over de ontheffingen) en dat de verschillende stakeholders ook weten wat de ontheffingen betekenen voor hun taken en bevoegdheden. Hiervoor is het nodig om boa's te trainen, het ligt voor de hand om hier een generieke training voor te ontwikkelen voor alle boa's.

Gewenste vervolgactie:

- Ontwikkel een training voor de medewerkers die toezicht houden op de ontheffingen over hun bevoegdheden en taken op het gebied van het toezicht en de handhaving op ontheffingen.

Per saldo is het de verwachting dat het de eerste jaren iets meer tijd zal gaan kosten om het gemeentelijke handhavingsplan voor de jaarwisseling op te stellen. Enerzijds omdat er meer onzekerheid is over de te verwachten resultaten van het vuurwerkverbod (in welke mate gaan inwoners zich houden aan het vuurwerkverbod) en anderzijds omdat gemeenten meer informatie gaan delen (zie bv. de actie 'Lerende aanpak en kennisdeling door gemeenten' uit het Handhavingsplan jaarwisseling van het Ministerie van JenV). Deze kennisdeling zal enerzijds extra tijd kosten, maar zorgt anderzijds - als het goed is - ook voor een efficiënter en effectiever toezicht en handhaving. Op (de langere) termijn is het de verwachting dat de overlast tijdens de jaarwisseling af gaat nemen. Naarmate er minder overlast is tijdens de jaarwisseling, zal het op termijn ook minder tijd gaan kosten om het gemeentelijke handhavingsplan op te stellen.

Gemeenten die ontheffingen toestaan moeten er wel rekening mee houden dat de boa's er extra werk bij krijgen voor het toezicht en de handhaving op de voorwaarden van de ontheffing (in de periode voor de jaarwisseling).

Tijdens de interviews is regelmatig naar voren gekomen dat het van belang is dat er meer geld komt voor de inzet van boa's. Dit biedt mogelijkheden voor verbetering van het toezicht en de handhaving vóór de jaarwisseling. Dit is echter geen oplossing voor het toezicht en de handhaving tijdens de jaarwisseling, omdat boa's dan niet aanwezig zijn.

5. Communicatie en preventie

Onder communicatie en preventie wordt verstaan het geheel aan activiteiten die gericht zijn op het informeren van inwoners, het vergroten van het bewustzijn over risico's en regels, en het stimuleren van gewenst gedrag rond vuurwerk.

Hieronder staat hoe de communicatie- en preventieactiviteiten rond oud en nieuw veranderen door de Wet veilige jaarwisseling. Achtereenvolgens komen de huidige en toekomstige situatie, gevolgen voor uitvoering en gewenste vervolgacties aan bod.

5.1. Huidige situatie

Gemeenten voeren jaarlijks eigen voorlichtingscampagnes rondom de jaarwisseling, gericht op veiligheid, dierenwelzijn, gezondheid en schadebeperking. Deze campagnes sluiten soms aan bij landelijke boodschappen, maar worden lokaal ingevuld qua timing, toon en doelgroep.

Communicatie richt zich, indien van toepassing, op het afsteekverbod of de aanwezigheid van vuurwerkvrije zones, met aanvullende aandacht voor risico's rond letsel, overlast en milieuschade.

Lokale tradities blijven een belangrijke factor in gedrag en communicatie. In vooral landelijk gelegen gemeenten spelen activiteiten zoals carbidschieten, vreugdevuren en buurtvieringen een rol bij het bepalen van de boodschap en preventieve inzet. In dorpen is doorgaans sprake van meer sociale controle en vrijwillige betrokkenheid via lokale stewards, bondgenoten of buurtpreventieteams. In stedelijke gebieden wordt meer anonieme dynamiek ervaren door de grotere afstand tot het gezag.

Gemeenten zetten daarnaast verschillende preventieve maatregelen in, waaronder samenwerking met jongerenwerk, welzijnsorganisaties en wijkteams. Deze organisaties spelen een rol bij voorlichting, vroegsignalering en het aanspreken van specifieke groepen, waaronder jongeren. Meldpunten (zoals meldingen openbare ruimte) worden rond de jaarwisseling opgeschaald om overlast en incidenten snel te kunnen signaleren en om hotspots beter in beeld te krijgen.

Bij gemeenten met een lokaal afsteekverbod leidt de communicatie regelmatig tot weerstand bij inwoners die het verbod ervaren als aantasting van traditie. De boodschap dat vuurwerk wel kan worden gekocht maar niet mag worden afgestoken blijft lastig uitlegbaar en leidt tot spanningen in het normbesef. Verschillende beleidslijnen in buurgemeenten ondermijnen de geloofwaardigheid van de lokale boodschap en maken gedragsbeïnvloeding moeilijker. Daarnaast blijft het bereiken van jongeren en bepaalde risicogroepen een structurele uitdaging.

5.2. Toekomstige situatie

Met de invoering van de Wet veilige jaarwisseling ontstaat een landelijke lijn waarin het gebruik van F2-vuurwerk wordt verboden, met een lokale mogelijkheid tot ontheffing. Een landelijke communicatielijn wordt verwacht, maar gemeenten moeten deze vertalen naar hun eigen beleidskeuzes, bijvoorbeeld een nulbeleid of een beperkt aantal ontheffingen. Gemeenten zien het vuurwerkverbod als een cultuurverandering die jaren gaat duren. Het creëren van duurzame gedragsverandering zal langdurig zijn en wordt door gemeenten vergeleken met eerdere maatschappelijke transities, zoals het rookverbod in de horeca.

De landelijke boodschap dat er een vuurwerkverbod geldt, tenzij een vereniging of stichting een ontheffing aanvraagt, wordt over het algemeen als duidelijk beschouwd. Lokale verenigingen en stichtingen zullen echter waarschijnlijk behoefte hebben aan meer informatie, vooral over het aanvragen van ontheffingen, de bijbehorende voorwaarden en het tijdspad. Omdat deze groepen naar verwachting een belangrijke rol spelen bij het organiseren van gereguleerde en gezamenlijke vieringen, zal de communicatie met hen intensiever moeten zijn.

De lokale boodschap kan ingewikkelder worden als buurgemeenten verschillen in hun beleid omtrent het verlenen van ontheffingen, of wanneer een maximum aantal ontheffingen is bereikt en niet alle aanvragers gehonoreerd kunnen worden. Dit kan leiden tot nieuwe vormen van weerstand, waar de communicatie op moet inspelen. Rondom het vuurwerkbeleid in de gemeente wordt maatschappelijke weerstand verwacht, waarbij zowel voor- als tegenstanders zich actief uitspreken. Dit kan leiden tot een situatie waarin uiteenlopende meningen en belangen tegenover elkaar komen te staan. In deze context kan de burgemeester in een lastige positie komen. Als boegbeeld van het lokale beleid wordt van de burgemeester verwacht dat hij of zij het beleid actief uitdraagt en verdedigt. De burgemeester staat daardoor als het ware 'in de vuurlinie' en wordt geconfronteerd met kritische geluiden uit verschillende hoeken van de samenleving. Dit vraagt om duidelijke communicatie, het zorgvuldig afwegen van belangen en het tonen van bestuurlijke leiderschap bij het uitleggen en verantwoorden van het beleid.

Ook in de toekomstige situatie blijven jongerenwerk, wijkteams en lokale vrijwilligers cruciale partners in preventie en gedragsbeïnvloeding. De cultuurverandering richting een veiliger jaarwisseling vraagt om een meerjarige aanpak, waarin communicatie een centrale rol speelt bij het ontwikkelen van een nieuwe sociale norm.

5.3. Uitvoeringsconsequenties

De invoering van de Wet veilige jaarwisseling betekent geen volledig nieuwe inzet op communicatie en preventie, maar wel een verbreding van bestaande werkzaamheden. De kernverandering is het landelijke vuurwerkverbod en de mogelijkheid tot lokale ontheffing, wat extra inspanning vraagt in communicatie en preventie, vooral in de eerste jaren.

Eenmalige activiteiten (implementatie)

- Aanpassen van communicatiemiddelen: Gemeenten moeten inwoners informeren over de lokale ontheffingsmogelijkheden (wel of niet).
- Gerichte communicatie naar verenigingen/stichtingen: Extra werk door het opstellen van instructies over ontheffingsaanvragen, voorwaarden en tijdspad.
- Preventieve inzet opschalen: Gemeenten houden rekening met extra inzet van jongerenwerk en buurtteams om naleving en gedragsverandering te ondersteunen.
- Reserveren van middelen voor aanvullende preventieve maatregelen, zoals (extra) inzet van jongerenwerk, buurtteams en voorlichting.

Structurele activiteiten

- Doorlopende informatievoorziening: Websites, meldpunten en social media moeten jaarlijks worden geactualiseerd met actuele regelgeving en procedures.

- Intensieve samenwerking: Structureel overleg met verenigingen, jongerenwerk en wijkprofessionals blijft cruciaal, met extra nadruk op cultuurverandering.
- Evaluatie en monitoring: Jaarlijkse evaluatie van draagvlak, incidenten en effectiviteit van preventieve inzet.
- Structureel budget: Voor communicatie en preventie, inclusief middelen voor extra inzet in de eerste jaren (cultuurverandering).

Gewenste vervolgacties:

- Start vroegtijdig met een intensieve landelijke communicatie naar inwoners dat vuurwerk niet meer gebruikt mag worden.
- Ontwikkel een uniforme landelijke basisboodschap voor gemeenten over het F2-verbod en de ontheffingsmogelijkheid.
- Ontwikkel model-communicatiepakketten (FAQ's, webteksten, visuals, social posts) die gemeenten lokaal kunnen aanpassen.
- Zorg voor een centrale kennisbank met goede voorbeelden rond preventie, jongerenwerk en alternatieve vieringen.
- Zorg voor centrale meerjarige (cultuurverandering) financiering voor de lokale communicatie- en preventieactiviteiten.

6. Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen van de uitvoeringstoets. De aanbevelingen geven richting aan de gewenste vervolgacties voor een succesvolle en tijdige implementatie van de Wet veilige jaarwisseling en het Besluit veilige jaarwisseling

6.1. Beantwoording onderzoeksvragen

Welke organisaties zullen de ontwerpregeling uitvoeren?

Bij de uitvoering van de ontwerpregeling rondom vuurwerk zijn verschillende organisaties betrokken, ieder met hun eigen taken en verantwoordelijkheden. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) is verantwoordelijk voor het opstellen en uitwerken van de vuurwerkwet- en regelgeving, waaronder de Wet veilige jaarwisseling (Wvj) en het Besluit veilige jaarwisseling. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) draagt zorg voor de voorbereiding op de jaarwisseling, met name door het handavingsplan te ontwikkelen dat richting geeft aan de uitvoering.

De gemeenten, en in het bijzonder de burgemeester, spelen een centrale rol bij bieden van de mogelijkheid voor een ontheffingen en indien relevant het beoordelen en verlenen van ontheffingen voor het afsteken van vuurwerk. Zij houden ook toezicht op de naleving van de gestelde voorwaarden bij deze ontheffingen. Buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) worden ingezet voor preventie, toezicht en het beperken van overlast, en vervullen binnen de lokale kaders een belangrijke rol in het handhaven van de regels. De politie is primair belast met de handhaving, waarbij zij zich vooral richt op het aanpakken van excessen en het bestrijden van illegaal vuurwerk en professioneel vuurwerk zonder vergunning. Daarnaast kunnen verenigingen en stichtingen optreden als potentiële aanvragers en uitvoerders van gereguleerde afsteekmomenten, mits zij beschikken over de benodigde ontheffing.

Is helder wat de opgedragen taak is?

Gemeenten en burgemeesters zijn verantwoordelijk voor het verlenen of weigeren van ontheffingen op basis van de voorwaarden in het Besluit veilige jaarwisseling. De burgemeester kan besluiten geen ontheffingen toe te staan, een maximumaantal vast te stellen of aanvullende voorwaarden op te nemen. Deze extra voorschriften kunnen rekening houden met lokale omstandigheden of specifieke risico's. Bij niet-naleving of onveilige situaties kan de burgemeester een ontheffing intrekken.

De invoering van de ontheffingsmogelijkheid voor verenigingen en stichtingen vereist expliciet beleid over de vraag of, en onder welke voorwaarden, ontheffingen worden toegestaan. Dit beleidskader moet richting geven aan de beoordeling en het al dan niet verlenen van ontheffingen.

Onduidelijkheid in afwegingscriteria

De verantwoordelijkheid om te besluiten over het toestaan van ontheffingen vormt een complexe en onduidelijke taak. Gemeenten moeten bepalen welke criteria zij hanteren en welke aanvullende voorschriften nodig zijn om veiligheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid te waarborgen.

Belangrijke aspecten bij de afweging zijn:

- Draagvlak ontheffing onder inwoners;
- Huidige problematiek rond de jaarwisseling;
- Haalbare alternatieven;
- Toezicht en handhaving;

- Aansprakelijkheid;
- Uitvoering van de nieuwe taak.

Daarnaast spelen specifieke lokale voorwaarden een rol. Het blijft onzeker of hiermee alle dimensies zijn afgedekt en of zorgvuldig handelen is gegarandeerd.

Onduidelijkheid in aansprakelijkheid

De burgemeester beschikt over beleidsruimte om voorschriften aan ontheffingen te verbinden. Ontbreken noodzakelijke veiligheidsvoorschriften en ontstaat schade, dan kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld. Een mogelijke maatregel is het verplicht stellen van een aansprakelijkheidsverzekering bij de aanvraag. Dit is niet wettelijk verplicht, maar wordt aanbevolen in de Nota van Toelichting. Het ontbreken van een verzekering kan leiden tot financiële risico's voor zowel gemeenten als verenigingen. Ook is onzeker of verzekeraars bereid zijn dergelijke polissen aan te bieden. Landelijke duidelijkheid over de verdeling van aansprakelijkheid is noodzakelijk om onacceptabele risico's te voorkomen.

Toezicht en handhaving

De burgemeester is verantwoordelijk voor toezicht en handhaving van de Wet veilige jaarwisseling. Dit betreft drie situaties:

- Verbod op bezit van F2-vuurwerk;
- Afsteken van F2-vuurwerk door verenigingen/stichtingen met ontheffing;
- Afsteken van F2-vuurwerk door personen zonder ontheffing.

In de lokale driehoek moeten afspraken gemaakt worden over de capaciteit en de inzet van politie en boa's binnen de gemeente. Politie richt zich op ordeverstoringen en excessen, boa's op preventie en beperkt toezicht. Controle op ontheffingsvoorwaarden kan ook door andere gemeentelijke toezichthouders worden uitgevoerd. De rol van boa's verandert beperkt.

Communicatie en preventie

Gemeenten moeten hun beleidskeuzes over ontheffingen actief communiceren, bijvoorbeeld een nulbeleid of een beperkt aantal ontheffingen. Specifieke communicatie richting verenigingen en stichtingen over aanvraagprocedures en voorwaarden is noodzakelijk. Gemeenten zien het vuurwerkverbod als een cultuurverandering die jaren zal duren, vergelijkbaar met eerdere maatschappelijke transities zoals het rookverbod in de horeca. Duurzame gedragsverandering vraagt om inzet van jongerenwerk, wijkteams en lokale vrijwilligers.

Is de organisatie voldoende toegerust voor een doeltreffende en doelmatige uitvoering?

De gemeente is in principe voldoende toegerust om de beleidsmatige afweging rond de ontheffingsmogelijkheid en bijbehorende voorwaarden doeltreffend en doelmatig uit te voeren. De invoering van de Wet veilige jaarwisseling brengt echter een complexe afweging met zich mee over het toestaan van ontheffingen. Om zorgvuldigheid te waarborgen is een handreiking met een afwegingskader noodzakelijk, zodat duidelijk wordt hoe gemeenten of burgemeesters tot een verantwoorde beslissing kunnen komen.

Wanneer wordt gekozen voor een ontheffingsmogelijkheid, moeten processen, systemen en interne samenwerking tijdig worden ingericht. Het volledige traject, inclusief bezwaar, duurt naar verwachting circa één jaar. Gemeenten moeten daarom begin 2026 starten, terwijl het Besluit veilige jaarwisseling naar verwachting pas op 1 juli 2026 wordt gepubliceerd. Als wijzigingen in het

Besluit van invloed zijn op het verlenen van ontheffingen, ontstaat onzekerheid over de juridische basis voor lokale regelgeving. Hierover moet duidelijkheid komen.

Met het nieuwe stelsel verschuift afsteken van vuurwerk van een informeel (iedereen kon consumentenvuurwerk afsteken) naar een formeel proces (afsteken van dit vuurwerk met een ontheffing voor verenigingen/stichtingen onder voorwaarde die getoetst worden). Gemeenten moeten beschikken over duidelijke procedures, juridische expertise en voldoende capaciteit voor toetsing en handhaving van de ontheffingsvoorwaarden. Hoewel gemeenten in beginsel voldoende zijn toegerust, is de doelmatigheid op landelijk niveau onzeker. Elke gemeente maakt zelfstandig een beleidsafweging, wat leidt tot honderden afzonderlijke processen en mogelijk uiteenlopende uitkomsten.

Toezicht op een deel van de voorwaarden is mogelijk vóór de jaarwisseling, maar niet tijdens de jaarwisseling. Boa's zijn dan niet aanwezig vanwege de gevaarsituatie, waardoor handhaving op naleving van voorwaarden nauwelijks mogelijk is op het moment dat dit het meest nodig is. Mogelijke oplossingen zijn extra controles vooraf of aanvullende voorwaarden, zoals uitsluiting bij misstanden. Opschalen van boa's of politie is lastig door beperkte capaciteit. Het vuurwerkverbod en de ontheffingsmogelijkheid vragen om heroverweging van de rolverdeling tussen boa's, politie, brandweer en omgevingsdiensten, maar de mogelijkheden zijn beperkt. Gemeenten kunnen daarom vooral inzetten op communicatie en preventie.

De Wet veilige jaarwisseling vraagt om een verbreding van bestaande communicatie- en preventiewerkzaamheden. De kernverandering is het landelijke vuurwerkverbod en de lokale ontheffingsmogelijkheid, wat extra inspanning vereist, vooral in de eerste jaren. Maatschappelijke weerstand wordt verwacht, met actieve voor- en tegenstanders. Dit kan leiden tot uiteenlopende belangen en meningen. De burgemeester, als boegbeeld van het lokale beleid, moet het beleid actief uitdragen en verdedigen en wordt geconfronteerd met kritische geluiden. Dit vraagt om duidelijke communicatie, zorgvuldige belangenafweging en bestuurlijk leiderschap bij het uitleggen en verantwoorden van het beleid.

Wat zijn de ingeschatte kosten voor uitvoering?

De invoering van de Wet veilige jaarwisseling brengt verschillende kostenposten met zich mee. Allereerst zijn er kosten voor de besluitvorming over de ontheffingsmogelijkheid en het opnemen van de regeling in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De hoogte van de kosten hangt vervolgens af van de keuze om wel of geen ontheffingen toe te staan.

Indien ontheffingen worden verleend, ontstaan kosten voor:

- Het bepalen van voorwaarden voor de ontheffing;
- Het inrichten van het aanvraagproces, inclusief formulieren en communicatie;
- Het beoordelen van aanvragen en het afhandelen van bezwaar en beroep;
- Toezicht op naleving van de ontheffingsvoorwaarden;
- Evaluatie van het proces.

Als geen ontheffingen worden toegestaan, zijn er geen specifieke kosten voor deze onderdelen. Wel blijven kosten bestaan voor toezicht en handhaving, inclusief het opstellen van een aangepast handhavingsplan. Deze inspanning is beperkt, omdat kan worden aangesloten bij het landelijke plan en kennisdeling tussen gemeenten. Gemeenten die ontheffingen toestaan moeten er rekening mee houden dat boa's extra werk krijgen voor toezicht en handhaving op de voorwaarden van de ontheffing in de periode vóór de jaarwisseling.

Tijdens interviews is herhaaldelijk benadrukt dat extra middelen voor de inzet van boa's noodzakelijk zijn om toezicht en handhaving vóór de jaarwisseling te verbeteren. Dit biedt echter geen oplossing voor toezicht tijdens de jaarwisseling zelf, omdat boa's dan niet aanwezig zijn. Op langere termijn wordt verwacht dat de overlast tijdens de jaarwisseling afneemt. Naarmate de overlast vermindert, zal ook de tijdsbesteding voor het opstellen van gemeentelijke handelingsplannen afnemen.

Daarnaast zijn er kosten voor preventie en communicatie, waaronder aanvullende maatregelen zoals extra inzet van jongerenwerk, buurtteams en voorlichting. Gemeenten moeten ook rekening houden met mogelijke kosten voor professionele vuurwerkshows of alternatieve activiteiten om inwoners een veilig alternatief te bieden.

Wat zijn de verwachte effecten van de regeling?

Gemeenten verwachten dat de invoering van het vuurwerkverbod op termijn leidt tot een afname van vuurwerkoverlast. Een deel van de burgers zal stoppen met het afsteken van vuurwerk, terwijl een ander deel F2-vuurwerk blijft afsteken zonder ontheffing. De huidige overlast wordt echter niet of slechts beperkt veroorzaakt door deze groep. Er bestaat bovendien een risico op verschuiving naar zwaarder vuurwerk en op uitwijkgedrag naar België of Duitsland voor de aanschaf van F2-vuurwerk, of naar online kanalen voor illegaal vuurwerk.

Het afsteken van vuurwerk verschuift van individuele burgers naar verenigingen. Op dit moment is niet bekend in welke mate gemeenten ontheffingen zullen toestaan en in welke mate verenigingen deze zullen aanvragen. Ontheffingen kunnen leiden tot gereguleerde, gezamenlijke vieringen, maar brengen ook risico's mee. Er kan weerstand ontstaan wanneer sommige partijen wel een ontheffing krijgen en anderen niet, of wanneer gemeenten besluiten helemaal geen ontheffingen toe te staan. Dit kan leiden tot maatschappelijke discussie en gedoe.

Het realiseren van een gedrags- en cultuurverandering is een proces van de lange adem. Gemeenten verwachten dat overlast op termijn afneemt, maar dit vraagt om een meerjarige communicatieve inspanning. Er zijn parallellen met eerdere maatschappelijke transitie, zoals het rookverbod in de horeca. Duurzame gedragsverandering vereist consistente communicatie en samenwerking met jongerenwerk, wijkteams en lokale vrijwilligers.

De mogelijkheid tot ontheffing draagt niet bij aan een eenduidige boodschap richting inwoners. Een belangrijk zorgpunt is dat een verbod zonder effectieve handhaving het vertrouwen in de overheid verder kan ondermijnen. Dit sluit aan bij signalen uit de Stand van de uitvoering gemeenten.²⁸

Is voorzien in duidelijk, uitvoerbaar en kosteneffectief overgangsrecht?

Het overgangsrecht is niet van toepassing. In het eerste jaar doet een uitvoeringsrisico's voor. Gemeenten moeten in het eerste kwartaal van 2026 beleid en processen inregelen, terwijl de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) pas op 1 juli wordt gepubliceerd. Dit kan tot frictie leiden. Zoals eerder benoemd, is een duidelijke juridische basis noodzakelijk omdat gemeenten al vóór publicatie moeten starten met het vastleggen van beleidskaders en het verwerken daarvan in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Naar verwachting zal dit plaatsvinden in maart of april 2026.

²⁸ <https://vng.nl/publicaties/stand-van-de-uitvoering-gemeenten-2025>

Veranderen de antwoorden als er nieuwe toetreders/nieuwe toepassingen zijn in het beleidsveld?

Een mogelijke stelselwijziging voor boa's, met een nieuwe domeinindeling en het gelijktrekken van bevoegdheden, kan op termijn bijdragen aan verbeterd toezicht en handhaving (niet tijdens de jaarwisseling). De volledige operationele implementatie van deze wijziging is echter pas voorzien in 2028. Tot die tijd blijft het effect onzeker.

Daarnaast is het volume en type aanvragers voor ontheffingen nog onbekend. De landelijke schatting ligt tussen 500 en 1.500 aanvragen, maar dit kan per gemeente sterk verschillen. Deze variatie heeft gevolgen voor de benodigde capaciteit, kosten en de handhaafbaarheid van het beleid.

Als extra inzet van politie tijdens de jaarwisseling mogelijk is, kan dit een positief effect hebben op de naleving en handhaving van het vuurwerkverbod.

Welke mogelijkheden zijn er om bij te sturen als aannames niet blijken te kloppen?

Er wordt uitgegaan van de aanname dat het tijdspad voor het verlenen van ontheffingen haalbaar is. Het is echter onduidelijk wat de consequenties zijn als lokale regelgeving niet tijdig gereed is. In dat geval rijst de vraag of er geen ontheffingen kunnen worden verleend, of dat verleende ontheffingen niet rechtsgeldig zijn.

6.2. Aanbevelingen

In de paragraaf zijn alle gewenste vervolgacties in samenhang naast elkaar gezet.

- Stel een handreiking op met een afwegingskader die helpt bij het overwegen van wel of geen ontheffingen en de voorwaarden daarbij.
- Zorg dat er op landelijk niveau duidelijkheid komt over de verdeling van aansprakelijkheid tussen gemeenten en aanvragers van ontheffingen, zodat zowel burgemeesters als verenigingen niet met onacceptabele financiële risico's worden geconfronteerd.
- Onderzoek de mate waarin gebruik gemaakt gaat worden van de ontheffingsmogelijkheid door verenigingen/stichtingen.
- Geef duidelijkheid over de juridische basis voor implementatie van maatregelen (verwachte doorlooptijd is een jaar, start per januari 2026)) door gemeenten als het Besluit veilige jaarwisseling nog niet is gepubliceerd (verwachting juli 2026).
- Werk een digitaal standaard formulier uit voor aanvraag, beoordeling, intrekking en bezwaar.
- Bundel en ontsluit voorbeeldmateriaal (beleidsregels, besluiten, evaluaties).
- Stimuleer regionale beleidsafstemming om verschillen te beperken.
- Ontwikkel een training voor de medewerkers die toezicht houden op de ontheffingen over hun bevoegdheden en taken op het gebied van het toezicht en de handhaving op ontheffingen.
- Start vroegtijdig met een intensieve landelijke communicatie naar inwoners dat vuurwerk niet meer gebruikt mag worden.
- Ontwikkel een uniforme landelijke basisboodschap voor gemeenten over het F2-verbod en de ontheffingsmogelijkheid.
- Ontwikkel model-communicatiepakketten (FAQ's, webteksten, visuals, social posts) die gemeenten lokaal kunnen aanpassen.

- Zorg voor een centrale kennisbank met goede voorbeelden rond preventie, jongerenwerk en alternatieve vieringen.
- Zorg voor centrale meerjarige (cultuurverandering) financiering voor de lokale communicatie- en preventieactiviteiten.

Bijlage A: Gesprekspartners

Interviews

Organisatie	Functie
Gemeenten	
ABG-gemeenten	- Adviseur Openbare Orde en Veiligheid
Assen	- Procesregisseur evenementen
BEL-gemeenten	- Beleidsadviseur Crisisbeheersing en OOV
Bloemendaal	- Medewerker Openbare Orde en Veiligheid - Teammanager Toezicht & Handhaving - Medewerker beleid
Den Bosch	- Bestuurlijk juridisch beleidsmedewerker Openbare Orde en Veiligheid
Fryske Marren	- Adviseur openbare orde en veiligheid - Adviseur openbare orde en veiligheid
Land van Cuijk	- Adviseur Integrale Veiligheid - Adviseur/Coördinator Handhaving
Middelburg	- Senior adviseur openbare orde en veiligheid
Midden-Groningen	- Veiligheidsregisseur - Projectsecretaris
Rotterdam	- Communicatieadviseur Directie Veiligheid - Crisismanager / veiligheidsadviseur college B&W
Schiedam	- Beleidsmedewerker Veiligheid & Crisisbeheersing
Staphorst	- Adviseur Openbare Orde en Veiligheid
Utrechtse Heuvelrug	- Adviseur Openbare Orde en Veiligheid - Adviseur Openbare Orde en Veiligheid
Overig	
Nationale Politie	- Programma adviseur staf korpsleiding - Impactanalist
Het Nederlands Genootschap van Burgemeesters	- Bestuurlijk adviseur veiligheid & crisisbeheersing

Begeleidingscommissie

Organisatie	Naam
Ministerie van IenW	- Wetgevingsjuristen - Beleidsadviseurs
Ministerie van JenV	- Senior beleidsmedewerker - Programma Coördinator
VNG	- Beleidsadviseur Handhaving en veiligheid - Beleidsadviseur Veiligheid en weebaarheid